

IL-KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

Brussel, 14 07.2004
COM(2004) 487 final

**KOMUNIKAZZJONI MILL-KUMMISSJONI LILL-KUNSILL U LILL-
PARLAMENT EWROPEW**

Perspettivi Finanzjarji 2007 - 2013

KOMUNIKAZZJONI MILL-KUMMISSJONI LILL-KUNSILL U LILL-PARLAMENT EWROPEW

Fi Frar 2004, il-Kummissjoni stipulat proġett politiku għall-Unjoni biex tegħleb l-isfidi prinċipali li qed taffaċċjaw l-Ewropa u ċ-ċittadini tagħha sa l-2013. L-għan tagħha kien li tniedi dibattitu li jhares 'il quddem lejn l-iskopijiet ta' l-Unjoni Ewropea, u l-mezzi meħtieġa sabiex dawn l-iskopijiet isiru realtà.

Jekk azzjoni għandha tkun f'potha sad-data mmirata ta' l-1 ta' Jannar 2007, id-dibattitu issa jeħtieġ jimxi għall-fażi l-ġdida. L-attenzjoni jeħtieġ li ddur fuq miżuri prattiċi meħtieġa sabiex il-qafas politiku jiġi mħaddem fil-prattika.

Għal dan il-għan, il-Kummissjoni kienet qed taħdem biex tiżviluppa numru ta' proposti dettaljati ta' politika. Dawn il-proposti jagħmlu b'mod konkret il-prinċipji li jinsabu fil-Komunikazzjoni ta' Frar: huma jsegwu għanijiet politiċi ċari; joffru valur miżjud reali; huma jirriflettu proċess ta' simplifikazzjoni u jirrispettaw il-prinċipji ta' tmexxija tajba.

Hafna minn dawn il-proposti issa huma lesti. Għalhekk dan huwa mument tajjeb biex naraw ix-xogħol li sar minn Frar fiex wasal, infakkru l-valur miżjud ta' l-azzjoni ta' l-UE kif ukoll in-nefqa meħtieġa biex navvanzaw il-proġett politiku propost mill-Kummissjoni għall-2007-2013, u jiġi spjegat kif l-istrumenti tat-twassil ta' dan il-proġett ser ikunu ssimplifikati u rrazzjonalizzati. Dan huwa l-iskop ta' dan id-dokument.

Dan id-dokument huwa akkumpanjat mill-ewwel numru ta' proposti dettaljati li jnizzlu l-qafas legali għall-oqsma prinċipali tal-politika. Proposti oħra ser isegwu, li jkopru materji li jinkludu relazzjonijiet esterni, ambjent, riċerka, u libertà, sigurtà u ġustizzja.

* *

*

1. MEXJIN LEJN DEĊIŻJONI

Id-dibattitu mal-Kunsill u l-Parlament

L-adozzjoni tal-Komunikazzjoni ta' l-10 ta' Frar "Nibnu il-futur komuni tagħna, sfidi politiċi u mezzi tal-baġit ta' l-unjoni mkabbra"¹ kien il-punt tat-tluq għal deċiżjoni dwar il-perspettivi finanzjarji ġodda. Din tat lill-Kunsill u l-Parlament Ewropew opportunità li teżamina il-proposti tal-politika magħmula mill-Kummissjoni. F'April, il-Parlament Ewropew adotta resoluzzjoni li żammet il-konċentrazzjoni fuq il-prijoritajiet politiċi ta' l-Unjoni. Fl-istess hin il-Kunsill ipproċeda għall-ewwel diskussjoni tal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni u l-Presidenza Irlandiża pproduċiet rapport analitiku li emfasizza uħud mill-materji prinċipali għal aktar diskussjoni. F'Ġunju fil-Kunsill Ewropew, kien hemm qbil li jitkompla xogħol fuq il-materji identifikati f'dan ir-rapport, b'mod partikolari:

il-htieġa ta' prijoratizzazzjoni aktar stretta bejn sejhiet differenti fuq infieq;

il-livell ta' nefqa meħtieġa biex jintlaħqu l-ambizzjonijiet ta' l-Istati Membri għall-Unjoni;

analizi aktar profonda tal-valur miżjud bin-nefqa ta' l-UE.

Il-Kummissjoni tilqa' dawn l-ewwel reazzjonijiet għall-Komunikazzjoni tagħha u għall-prijoritajiet li hija identifikat.

Billi tibni fuq dan id-dibattitu, il-Kummissjoni għandha l-intenzjoni li tiċċara f'aktar dettall l-analizi tagħha tal-valur miżjud ta' l-azzjonijiet proposti u ta' l-istrumenti governattivi proposti, biex tippermetti l-Istati Membri jmessu d-dibattitu 'l quddiem. Il-Komunikazzjoni preżenti u l-adozzjoni ta' proposti legiżlattivi huma aktar informazzjoni għal din id-diskussjoni.

Ta' min infakkru uħud mill-punti tat-tluq ta' dan id-dibattitu, li jiddeterminaw il-prijoritajiet stipulati mill-Kummissjoni fil-proposti tagħha:

Il-Baġit ta' l-UE huwa limitat fid-daqs. Meta mqabbel ma' baġits nazzjonali li jieħdu medja ta' madwar 45% tad-dhul nazzjonali, il-Baġit ta' l-UE huwa biss ftit iżjed minn 1%. Il-Kummissjoni ma pproponiet l-ebda tibdil fil-limitu fuq ir-riżorsi li ser ikunu ddeterminati fil-livell ta' l-UE, li jibqa' ta' 1.24% tad-dhul gross nazzjonali, imma żieda biss fir-riżorsi użati f'dak il-limitu. Li timmobilizza dan il-marġni sar meħtieġ minhabba r-responsabbiltajiet li qed jiżdiedu ta' l-Unjoni u l-ispiża tat-tkabbir suċċessiv: f'dan l-isfond, għandu jiġi osservat li r-rata ta' żieda tal-baġit ta' l-UE matul l-aħħar 7 snin kienet nofs iż-żieda tal-baġits ta' l-Istati Membri.

Hafna mid-deċiżjonijiet politiċi li ser jiddeterminaw il-Perspettivi Finanzjarji li jmiss diġà ttieħdu. Dawn diġa jniżżlu htigijiet ta' nfiq ċar:

- Il-faži preżenti tat-tkabbir ser iżżid 5% lill-GDP ta' l-Unjoni – u lid-dhul tagħha – imma bi 30% iżjed ta' popolazzjoni. Isegwi għalhekk li n-nefqa ser tiżdied iktar milli d-dhul. Per eżempju, tkabbir ifisser 4 miljuni ta' bdiewa addizzjonali, żieda ta' 50%, u l-irduppar ta' disparitajiet ta' dhul bejn is-sinjura u l-fqir. Il-Baġit huwa

¹ KOM(2004) 101 final

mistenni jissapportja l-istrateġija ta' Lisbona u t-trasformazzjoni ta' l-ekonomija ta' l-UE lejn kompetittività u innovazzjoni;

- Il-ftehim li ntlahaq fuq finanzjar ta' l-agrikoltura sa l-2013 diġa jiddetermina parti kbira mill-Baġit ta' l-UE;
- L-Unjoni Ewropea għandha tiegħu ftehimiet għodda fil-livell ta' l-UE, b'mod partikolari fil-qasam tal-libertà, sigurtà u ġustizzja biex tittratta theddid għdid tas-sigurtà u kriżijiet;
- Il-hteġa li l-Unjoni tagħxi barra l-fruntieri tagħha – u l-istennija li tagħmel hekk b'mod effettiv – kibret, fl-istess żmien hekk kif l-istabilità ta' pajjiżi ġirien saret iżjed vulnerabbli.

Il-konsensus politiku għal azzjoni

Il-proposti magħmula jibnu fuq il-ħidma tal-Kunsill u l-Parlament Ewropew biex jiżviluppaw vizjoni ċara tal-futur ta' l-Ewropa. Hemm konsensus politiku kbir dwar fejn l-Unjoni għandha tagħxi; dan huwa rifless fit-Trattat u l-Konstituzzjoni, f'riżoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropew, u f'konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew. Skopijiet l-aktar importanti bħal impjeg, żvilupp sostenibbli, sigurtà u rwol fid-dinja effettiva huma mwaqqfa b'mod deċiż:

Suq wiehed ta' lill-ekonomiji Ewropej opportunità reali biex iżżid dimensjoni oħra lit-tkabbir u l-prosperità. Bil-potenzjal tat-tkabbir ta' l-Ewropa jonqos minn 3% għal 2% fl-isparju ta' ftehim snin, l-eżekuzzjoni ekonomika għandha tigi mtejbja. Il-qagħad għadu f'livelli inaċċettabbli, u r-riskji ta' esklużjoni soċjali qed jiżdiedu. Fejn il-liberalizzazzjoni ta' l-UE għib bidla, l-UE trid tgħin thejji t-transizzjoni. It-tkabbir għab firda akbar bejn l-Istati Membri l-iżjed sinjuri u l-iżjed f'qar li ddgħajef il-vitalità ta' l-ekonomija Ewropea.

Biex jinkiseb t-tkabbir u jonqsu d-disparitajiet, azzjoni hija meħtieġa fuq kull livell. Dan il-punt essenzjali jsaħħa l-istrateġija ta' Lisbona, imma s'issa, ir-riżultati huma ferm anqas minn dak mistenni. Impetus għdid u direzzjoni għdida għandhom jinstabu biex jagħmlu l-Ewropa b'ekonomija dinamika bbażata fuq it-tagħrif; u fl-istess ħin biex isahhu l-koeżjoni ta' l-Unjoni wara t-tkabbir.

L-Ewropa hija sinjura fir-riżorsi. Is-soċjetà Ewropea għet iffurmata bil-pajsaġġi tagħha, l-ilmijiet tagħha, il-kampanja tagħha, u r-riżorsi li huma jgħibu. L-isfida hija li tmexxi u tipproteġi dawn ir-riżorsi għall-ġenerazzjonijiet preżenti u futuri. Ir-rwol ta' l-Unjoni Ewropea f'dan il-qasam huwa ċar. L-ikel li l-Ewropa tipproduċi jiċċirkola f'suq wiehed, u jeħtieġ li jinżamm f'livell ta' kwalità għoli. Punti essenzjali ambjentali għandhom jiġu ttrattati fuq skala kontinentali u globali. Mhijiex koinċidenza li dawn ilhom li kienu fost il-politika komuni l-aktar importanti ta' l-Unjoni.

L-UE issa hija msejha tindirizza kwistjonijiet li jmorru fil-qofol ta' l-interessi ta' ċittadini. Iċ-ċittadinanza ta' l-UE kienet sa issa kwistjoni ta' valuri: dawn jeħtieġ jiġu tradotti f'azzjoni. Il-kriminalità organizzata u t-terroriżmu huma theddid bejn il-fruntieri. L-imigrazzjoni illegali tista' biss tingheleb b'ħidma komuni. Is-Suq Wiehed awtomatikament jeħtieġ azzjoni ta' l-UE dwar saħħa pubblika, sigurtà ta' l-ikel u interessi tal-konsumatur. Id-diversità li żdiedet tipprovdi opportunitajiet li jitolbu twegiba kollettiva. F'dawn l-oqsma kollha, azzjoni fil-livell Ewropew hija indispensabbli.

Il-piż ta' l-UE huwa impressjonanti: iżjed minn 450 miljun abitant, kwart tal-produzzjoni tad-dinja, poter kummerċjali prinċipali, l-akbar donatur ta' l-għajnuna. F'dan l-isfond, id-dinja ta' barra qeghedha kostantement tittestja l-abilità ta' l-UE li taġixxi jew tirreagixxi bħala entità politika. L-UE tiffaċċja għażla kruċjali jekk taċċettax r-responsabilità li tmexxi: jekk tagħmel hekk, l-obbligi finanzjarji u politiċi vis-à-vis l-imsieħba u l-girien tagħha ser ikunu immensi. Imma tista' tizola lilha nnifisha u tirrifjuta li tilqa' l-isfida? Billi naħdmu flimkien u nitkellmu b'vuċi waħda, l-Unjoni tista' tapplika tahlita unika ta' poteri tal-politika: għajnuna, kummerċ, kooperazzjoni ekonomika u djalogu politiku.

Il-prezz tan-nuqqas ta' azzjoni huwa għoli. Nuqqas li problemi jiġu indirizzati u li jintefgu soluzzjonijiet fl-ekonomija Ewropea issa ser jirriskjaw ekonomija li tinzel b'mod progressiv. Nuqqas ta' preservar u mmanigġjar ta' riżorsi naturali ser ifisser li ser jiġfallew spejjeż żejda lill-generazzjonijiet futuri. Nuqqas li jiġu indirizzati l-interessi taċ-ċittadini għas-sigurtà u l-kwalità tal-hajja ser igħibu kemm diżillużjoni kif ukoll periklu. Nuqqas li tagħmel il-politika esterna aktar effettiva ser ittajjar l-opportunità li l-valuri Ewropew ikun proġettati u protetti u li tippromwovi l-paċi u l-iżvilupp mad-dinja kollha.

Skopijiet politiċi jsiru realtà

Il-mezzi disponibbli kollha għandhom ikunu utilizzati biex jagħmlu dawn l-iskopijiet realtà: azzjoni nazzjonali, liġi tal-Komunità, koordinazzjoni, u nfieq pubbliku permezz tal-baġit ta' l-UE. Il-xogħol ta' dawk li jifformulaw il-politika ta' l-Unjoni huwa li jiżguraw il-kombinazzjoni t-tajba fil-hin it-tajieb. L-għan tal-proposta tal-Kummissjoni hija li ma jiġux trasferiti fondi fil-livell ta' l-UE bħalha skop fiha nnifisha. Il-profitt mill-investment jiddependi fuq li jiġu mmirati l-għanijiet it-tajba fil-livell it-tajieb. Azzjoni nazzjonali għandha tintgħazel meta din ser igħib l-aqwa riżultati: Azzjoni fil-livell ta' l-UE meta l-iżjed effettiva. Fejn Euro li tintefaq fil-baġit ta' l-UE ser igħib iktar dhul minn Euro li tintefaq f'livell nazzjonali, dan huwa l-aqwa mod li toffri valur għall-flus ta' min iħallas it-taxxa. Li jingabru flimkien riżorsi nazzjonali f'livell ta' l-UE tista' ggħib tfaddil kbir għall-baġits nazzjonali. Hemm hafna strumenti ta' l-Unjoni fejn f'it jew l-ebda finanzjar mhu meħtieġ. F'ċertu oqsma, il-kompitu ta' l-Unjoni huwa li tiżgura qafas regolatorju għal azzjoni ġusta u effettiva, bħal fil-politika tal-kompetizzjoni, is-Suq Intern jew l-ambjent. Din il-hidma hija essenzjali għall-iskopijiet politiċi ta' l-Unjoni, imma f'it finanzjar huwa involut.

Madankollu, hafna politika ta' l-UE għandha tkun akkumpanjata minn riżorsi finanzjarji jekk trid tkun effettiva. Li tistenna aktar Ewropa għal anqas flus hija semplicement mhux realistika. Oqsma godda ta' politika fil-livell ta' l-UE jimplikaw htigijiet finanzjarji godda.

Il-Kummissjoni eżaminat fejn l-infiq huwa parti neċessarja tat-tahlita politika. Hija zgurat fil-proposti tagħha li d-daqs u n-natura ta' l-infiq huwa pproporzjonat; u li l-politika hija mmanigġjata biex igħib l-aqwa profitt fuq l-investment. Fejn dawn it-testijiet huma milhuqa, il-politika m'għandhiex tigi miċhuda mir-riżorsi meħtieġa biex titwassal effettivament.

Il-Baġit ta' l-UE huwa limitat fid-daqs, imma l-impatt mistenni tiegħu huwa prinċipali. Meta mqabbel ma' baġits nazzjonali li jieħdu medja ta' madwar 45% tad-dhul nazzjonali, il-Baġit ta' l-UE huwa biss f'it iżjed minn 1%. Baġits nazzjonali kienu qed jiżdiedu, b'rata ta' zieda fil-baġits nazzjonali iżjed mid-doppju ta' dik tal-Baġit ta' l-UE matul dawn l-aħħar seba' snin. Il-Kummissjoni qed tipproponi zieda moderata fir-riżorsi disponibbli għall-Unjoni biex jintlaħqu l-isfidi u l-impenji t'hawn fuq. Il-Kummissjoni ser teżamina regolarment, u fi kwalunkwe każ sa l-2010, l-allokkazzjonijiet ta' flus għall-pagamenti meħtieġa għall-perjodu lil

hinn mill-2013 sabiex tiżgura evoluzzjoni adegwata ta' pagament fir-rigward ta' allokkazzjonijiet ta' flus għall-impenji. Din l-eżaminazzjoni ser tiehu in konsiderazzjoni l-użu attwali ta' allokkazzjonijiet ta' flus għall-impenji u l-pagamenti, kif ukoll it-tbassir tal-GNI ta' l-UE u l-użu ta' allokkazzjonijiet ta' flus.

2. IL-VALUR MIŻJUD TAL-PROPOSTI TAL-KUMMISSJONI

Il-Kummissjoni tipproponi żidiet sostanzjali fin-nefqa f'ċertu oqsma tal-politika għall-perjodu 2007-2013. Jekk il-Kummissjoni tagħmel tali proposti fi żmien ta' dixxiplina bagitarja, huwa għaliex dawn iż-żidiet huma essenzjali biex jintlaħqu għanijiet ta' l-UE u biex jintlaħqu l-impenji. Nuqqas li jintlaħqu l-impenji li jaġixxu bir-riżorsi neċessarji meħtieġa hija riċetta għal diżillużjoni pubblika dwar l-Ewropa.

Il-potenzjal shiħ ta' l-Unjoni Ewropea, kemm ġewwa u barra l-fruntieri tagħha, għandu jkun miftuħ. Dan ifisser li jingħelbu fatturi li jimpedixxu l-abilità tagħha li taġixxi:

Nuqqas ta' konnessjonijiet: il-vokazzjoni tas-suq wiehed hija kummerċ li jaqsam il-fruntieri, intrapriżi pan-Ewropej, libertà ta' vvjaġġar madwar l-Unjoni. Madankollu, f'hafna oqsma (edukazzjoni u riċerka; trasport, enerġija, u sistemi ta' infrastruttura u servizzi tat-teknoloġiji ta' l-informatika; servizzi finanzjarji; dazji, protezzjoni ċivili, infurzar tal-liġi) is-sistemi nazzjonali jibqgħu l-biċċa l-kbira frammentati, għad fadal konnessjonijiet neqsin, u l-mobilità saritilha l-ħsara. Bħala konsegwenza l-benefiċċji mill-libertà ta' ċirkolazzjoni huma ferm inqas mill-potenzjal tagħhom. Din timpedixxi l-effettività ta' azzjoni.

Nuqqas ta' perspettiva Ewropea: hafna drabi, gvernijiet nazzjonali ma jistgħux jitrattaw b'mod xieraq ma' kwistjonijiet esterni u trasversali, minhabba li l-profitti politiċi u finanzjarji fuq l-investimenti tagħhom (eż. fir-riċerka jew fi programmi edukattivi li jaqsmu l-fruntieri, faċilitajiet tat-trasport li jinvolvi żewġ metodi differenti ta' trasport, maniġġjar ta' fruntieri esterni, programmi ta' emerġenza ta' ambjent jew saħħa u sistemi) huma mqassmin minn naħa għall-oħra tal-fruntieri, hafna drabi ma' l-Ewropa kollha, filwaqt illi l-ispejjeż huma biss tal-gvern li qed jiffinanzja l-azzjoni; u minhabba illi azzjonijiet li jaqsmu l-fruntieri iġorru problemi ta' koordinazzjoni addizzjonali sinifikanti u spejjeż. Dan jirriżulta minn nuqqas ta' provvista ta' servizzi kritiċi, u fl-istess hin f'hela ta' riżorsi u sforzi mhux koordinati, li jimpedixxu l-effiċjenza ta' azzjoni.

Nuqqas ta' sinerġija bejn l-għanijiet u l-azzjonijiet: għanijiet huma miftelma fil-livell ta' l-UE, u t-twassil tagħhom jikkommetti lill-UE u lill-Istati Membri tagħha biex jaġixxu. Madankollu, m'hemm l-ebda komplementarjetà organizzata u sistematika fil-livelli differenti ta' azzjoni. Allura l-Unjoni tonqos milli twassal l-aqwa riżultati.

Il-Kummissjoni għaldaqstant tipproponi li n-nefqa fil-perspettivi finanzjarji li jmiss għandha tindirizza dawn in-nuqqasijiet li ma jintlaħqux fil-livelli meħtieġa mingħajr ma tevithom:

- Investimenti meħtieġa biex johlqu l-konnessjonijiet nieqsa, jgħaqqdu l-Ewropa u jippermettu mobilità.
- Inaqqsu l-pressjoni fuq baġits nazzjonali billi jingabru flimkien riżorsi aħjar u kompetenzi fil-livell ta' l-UE.

- Jużaw nefqa ta' l-UE iżjed biex tikkomplimenta, tistimula, u tgħin fit-twassil ta' l-għanijiet. Din tehtieg sinergija effettiva bejn il-ħidmiet kompluti f'livelli differenti ta' l-UE.

Fid-dawl ta' hawn fuq, il-Kummissjoni eżaminat il-valur miżjud b'nefqa proposta fl-oqsma kollha tal-politika kkonċernata mill-proġett politiku għall-perjodu 2007-2013. Biex twettaq dan l-eżami, il-Kummissjoni użat il-kriterji li ġejjin, sabiex tindirizza l-problemi enfasizzati hawn fuq:

Effettività: każijiet fejn l-azzjoni ta' l-UE hija l-uniku triq biex jingiebu riżultati biex jinholqu l-konnessjonijiet nieqsa, tiġi evitata l-fragmentazzjoni, u jiġi rrealizzat il-potenzjal ta' Ewropa mingħajr fruntieri.

Effiċjenza: każijiet fejn l-UE toffri valur aħjar għall-flus, peress illi l-aspetti minn barra jistgħu jiġu indirizzati, riżorsi jew kompetenzi jistgħu jingabru flimkien, azzjoni tista' tkun koordinata aħjar.

Sinergija: każijiet fejn azzjoni ta' l-UE hija mehtieġa biex tikkomplimenta, tistimula, u ċċaqlaq azzjoni biex tnaqqas id-disparitajiet, tgħolli l-livelli, u tohloq sinergiji.

2.1 Effettività: Riżultati jistgħu jintlahqu biss permezz ta' azzjoni fil-livell ta' l-UE

L-għanijiet komuni ta' l-Unjoni jistgħu jintlahqu biss permezz ta' shubija bejn il-livell nazzjonali u Ewropew. In-nefqa pubblika nazzjonali tista' tkun immirata biex iġġib benefiċċji kbar liċ-ċittadini, iżżid il-vitalità u t-tul taż-żmien ta' l-ekonomija nazzjonali permezz tas-servizzi pubbliċi, edukazzjoni u infrastruttura; toffri sigurtà interna u esterna; u tirrispondi għall-għażliet tas-soċjetà matul il-medda kollha tal-politika. Imma hemm limiti għall-effettività ta' azzjoni nazzjonali. Nuqqasijiet jifdal li l-UE biss tista' timla. Sabiex tilhaq l-għanijiet tagħha, mill-bidu nett it-Trattat assenja rwol ċentrali għal politika komuni żviluppata bħall-kompetizzjoni, kummerċ, trasport, agrikoltura u sajd, u aktar riċenti EMU. Ma jistax ikun hemm suq intern ta' veru u unjoni ta' dazji b'regoli preċiżi li jipprovdut l-istess kundizzjonijiet. Mingħajr l-armonizzar tad-diversità kbira tal-politika ta' l-Istati Membri, kontrolli interni tal-fruntieri kien ikollhom jinżammu, l-UE ma kinitx setgħet titkellem b'vuċi waħda fil-kummerċ internazzjonali u s-sostenibbiltà kienet ser issofri minn kompetizzjoni negattiva li tinżel b'mod progressiv.

L-Unjoni Ewropea toffri opportunità unika biex jiddaħhal it-tagħrif fis-sengħa. Tisħiħ differenti u tradizzjonijiet differenti jagħtu l-Ewropa l-opportunità taħsad vantaġġi reali minn esperjenzi miġbura flimkien fl-**edukazzjoni u taħriġ**. Imma dan il-potenzjal huwa l-aħjar meta jinfetaħ permezz tal-mobilità: u l-mobilità tista' biss tkun ittrattata effettivament fil-livell ta' l-UE. Ma tistax tkun imwassla sakemm m'hemmx netwerk madwar l-UE li kapaci jibdel it-talba qawwija ta' mobilità ta' l-istudenti f'realtà.

Il-kapital uman huwa wiehed mill-fatturi determinanti prinċipali tat-tkabbir. Sena waħda addizzjonali ta' taġħlim tista' iżżid il-produttività totali b' 6.2% għal pajjiż tipiku Ewropew. Madankollu matul il-perjodu 1995-2000, investiment pubbliku fl-edukazzjoni u taħriġ bħala proporzjon tan-nefqa pubblika niżel f'ħafna mill-Istati Membri. Kollox għandu jsir biex ikun hemm l-aqwa effett fin-nefqa pubblika. Azzjoni biex tappoġġja l-mobilità ser tiggenera bdil fuq skala kbira biżżejjed li jkollha impatt ekonomiku reali, li jżid dimensjoni oħra lill-kapaċitajiet tal-forza tax-xogħol. Tali skala ser tkun ipprovduta minn azzjoni biex tkopri xi 10% ta' l-istudenti universitarji permezz ta' placements.

Il-fatt li azzjoni kumplessa li taqşam il-fruntieri tista' biss tkun ittrattata sew fil-livell ta' l-UE – minhabba t-tlaqqiġ hażin bejn id-distribuzzjoni ta' spejjeż (nazzjonali) u benefiċċji (mxerrda), u minhabba l-ostakoli addizzjonali li jiġu żviluppati proġetti ta' infrastruttura li jaqsmu l-fruntieri – kienet ikkonfermata fid-deċizzjoni reċenti tal-Kunsill u l-Parlament Ewropew biex jidentifikaw 30 proġett ta' trasport li huma prijorità skond il-programm Network Trans-Ewropew. L-iżvilupp ta' networks tat-trasport effettivi huwa ċentrali għal ekonomija ta' suċċess. Akkwisti ta' kompetittività f'setturi oħra jistgħu jkunu mtajra jekk l-infrastruttura hija ppersegwitata minn problemi bħall-kongestjoni. Peress illi l-ekonomija Ewropea saret iżjed integrata, l-ispejjeż ta' infrastruttura fqira kibru u d-defiċenzi li jaqbzu l-fruntieri saru iżjed ovvjji. Li riżorsi f'livell Ewropew jiġu allokat i hija l-uniku triq biex tirrepara l-preferenza naturali biex infieq nazzjonali jiġi mmirat għall-iskemi li jibdwu u jispiċċaw fi hdan fruntieri nazzjonali. Tipprovdi wkoll opportunità biex tgħin l-ekonomija inqas żviluppata ta' l-Ewropa tiżviluppa infrastruttura ta' benefiċċju għal kulhadd.

Il-Kunsill Ewropew ta' Göteborg fl-2001 poġġa enfasi partikolari biex jinkoraġġixxi bidla minn triq għal aktar modi ta' trasport sostenibbli għall-ambjent. Azzjoni biex tippromwovi inter-modalità ser tiffoka fuq li tingheleb il-kongestjoni tat-traffiku fejn it-triq li taqşam il-fruntieri madwar l-Ewropa tidjieg. Azzjonijiet li jibnu fuq il-programm eżistenti Marco Polo huma stmati li jiehdu xi 36 miljun vjaġġ bit-trakk bejn post u iehor imbegħdin minn xulxin f'toroq imharbta: dan ifisser li kull euro li jintefaq ser ifisser 6 Euros ta' tfaddil f'termini ta' tniġġis u incidenti mnaqqsa.

Il-fatt stess ta' l-integrazzjoni Ewropea jfisser li l-vantaġġi li qed jiżdiedu lil Stat Membru wieħed mill-operazzjonijiet esterni tiegħu huma ta' benefiċċju wkoll għall-oħrajn u jiġġustifikaw b'mod ċar intervent fil-livell ta' l-UE. L-UE wehida għandha wkoll għad-dispożizzjoni tagħha l-medda shiha ta' strumenti disponibbli biex jittrattaw ma' pajjiżi terzi.

It-tkabbir huwa eżempju ċar: li kandidati jiġu meġġuna jgħibu l-qafas regolatorju tagħhom bħal livelli ta' l-UE jehtieg sforz sinifikanti fil-livell ta' l-UE, anke jekk dan tfisser li tigi msejha l-esperjenza ta' l-Istati Membri fil-proċess (eż. gemellaġġ). Sigurtà u emigrazzjoni huma eżempji oħra, kif ukoll it-twaqqif ta' normi u livelli u l-projjezzjoni esterna tal-politika interna ta' l-UE (bħall-biodiversità, tibdil fil-klima, tmexxija tajba ...).

Fil-Balkani tal-Punent, l-UE għelbet kemm il-kriżi kif ukoll il-bżonn għal stabilizzazzjoni b'livell ta' effiċjenza li mhux probabbli kienet tintlaħaq mill-azzjoni kkombinata ta' l-Istati Membri individwali. Użat taħlita ta' djalogu politiku, reġim ta' kummerċ favorevoli adattat perfettament, programmi finanzjarji estensivi, kooperazzjoni fil-qasam tal-ġustizzja, u miżuri ta' stabilizzazzjoni demokratiċi.

Eżempju ta' fejn il-potenzjal ma wasalx fejn mistenni huwa f'istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali. Għalkemm Stati Membri huma l-maġġoranza fil-Bord Eżekuttiv ta' l-IMF u l-Bank Dinji f'termini ta' numri, huma jeżerċitaw ħafna imqas influwenza mill-Istati Uniti. Li nitkellmu b'vuċi waħda u naġixxu flimkien hija essenzjali biex tiżdied il-viżibiltà u l-influwenza.

2.2 Effiċjenza: Azzjoni ta' l-UE toffri valur ahjar għall-flus

Azzjoni ta' l-UE tista' tkun iġġustifikata wkoll fuq valur għal raġunijiet ta' flus. Euro waħda minfuqa fil-livell ta' l-UE tista' toffri iktar minn Euro wieħed fil-livell nazzjonali. Minbarra dan, infieq mhux koordinat fil-livell nazzjonali biex jintlaħqu għanijiet komuni hija ħela ta' flus. F'ħafna każijiet, li jingiebu flimkien riżorsi u kompetenzi huwa mod effiċjenti kif isir

tifdil, u tilhaq fl-istess hin il-massa kritika mehtieġa biex jitwasslu ċertu għanijiet prinċipali. Xi eżempji huma:

Il-konnessjoni bejn kapaċità qawwija ta' **riċerka** u ekonomija b'saħħitha hija ċara: fl-2002, il-Kunsill Ewropew iffissa mira ta' 3% tal-GDP biex ikunu ddedikati għar-riċerka sa l-2010, inkluż 1% mis-settur pubbliku. Ir-riċerka fuq l-iskala ta' l-UE tista' toffri valur aħjar għall-flus minn riċerka ffinanzjata nazzjonalment, u jista' jkollha effett li timbotta bis-saħħa l-finanzjar privat, li jstimula inizjattivi teknoloġiċi kbar u l-iżvilupp tal-poli Ewropej ta' eċċellenza f'oqsma kompetittivi hafna bħat-teknoloġija u l-Komunikazzjoni ta' l-informatika, bioteknoloġija u aeronawtika. Hekk kif il-komplessità tar-riċerka u l-massa finanzjarja kritika mehtieġa tiżdied, l-ebda Stat Membru li jaġixxi f'isolazzjoni ma jista' joħloq il-massa kritika minima. L-ekonomija fil-kobor offruta fil-livell ta' l-UE ssir aktar sinifikanti u l-benefiċċji li ssir konnessjoni bejn speċjalisti minn naħa għall-oħra tal-fruntieri isiru iżjed ċari.

Il-politika tar-riċerka ta' l-UE tista' tappoġġja infrastrutturi ta' riċerka prinċipali ta' interess Ewropew fl-iskala ta' l-UE, li tiżviluppa proġetti bħal lasers kbar u faċilitajiet tas-sorsi tanewtron u li tiżviluppa bio data-banks dwar il-ġenomika madwar l-UE. Bħala eżempju wieħed, 52 laboratorji f'20 Stati Membri differenti ġew ikkonnettjati sabiex jaħdmu flimkien fuq l-Encefalopatiji Spongiformi Trasmissibbli. Ir-riżultati jistgħu jingabru u jinbena fuqhom minn operaturi tas-settur pubbliku u privat fl-UE.

Il-ġbir flimkien ta' riżorsi prezzjużi joffri valur reali għall-flus. Per eżempju, kull Stat Membru għandu forzi ta' protezzjoni ċivili u unitajiet ta' emerġenza tas-saħħa għal-lest u lesti li jintervjenu f'qasir żmien. L-ispejjeż li jintefgħu għal dawn il-forzi huma hafna drabi għoljin hafna, b'taġhmir speċjalizzat u livell għoli ta' taħriġ essenzjali. Għal investiment relattivament żgħir, koordinazzjoni ta' l-UE taġhmilha possibbli jinbena fuq kapaċitajiet disponibbli għal azzjonijiet ta' prevenzjoni u emerġenza li jaqbzu l-fruntieri bir-rata mehtieġa u biex tippermetti vantaġġi ta' effiċjenza għall-baġits nazzjonali. Din tgħin biex titjieb l-effettività u tnaqqas l-ispejjeż għal kull Stat Membru meta jirreagixxi għal diżastri naturali jew kriżijiet oħra u ggħib għajnuna immedjata lill-vittmi biex jегħlbu l-konsegwenzi immedjati tal-kriżi. Madankollu, l-impatt tal-baġit li jipprovdi sikkors għal żmien qasir u jiehu miżuri ta' emerġenza hija ġeneralment għolja hafna. Il-**Fond Solidarjetà** huwa mod għall-Unjoni biex tgħin lill-Istati Membri jiffaċċjaw l-isfidi ta' sitwazzjonijiet ta' kriżi.

Kultant, l-azzjonijiet jistgħu jkunu fuq tali skala u ta' tali komplessità li l-ġbir flimkien a' azzjoni fil-livell ta' l-UE hija l-uniku mod biex tintlaħaq il-massa kritika mehtieġa. Dan kien il-ħsieb wara l-proġett Galileo: li l-investiment mehtieġ biex jiġu żviluppati **sistemi tanavigazzjoni tas-satellita** kien tant sinifikanti li sforz flimkien kien essenzjali. Dan l-isforz issa jehtieġ jtkompla fl-istadji li jmiss tal-proġett, fl-addozzjoni tal-Galileo u t-tħaddim tiegħu.

Issa huwa rrikonoxxut b'mod ċar li l-isfidi imposti mill-**immigrazzjoni u kenn politiku** ma jistgħux jintlaħqu iżjed b'mod xieraq mill-amministrazzjonijiet nazzjonali weħidhom. It-tneħħija ta' kontrolli interni mal-fruntieri trid tkun akkumpanjata minn miżuri komuni dwar kontroll effettiv u sorveljanza tal-fruntieri esterni ta' l-Unjoni. Kooperazzjoni mtejbja li tinvolvi l-ġbir flimkien ta' riżorsi disponibbli f'oqsma bħal taħriġ u taġhmir ser tiżgura użu aktar effiċjenti tal-fondi pubbliċi. Minbarra dan, azzjoni ta' l-UE lejn immaniġġjar integrat tal-fruntieri esterni taġhna huwa l-uniku mod kif jintlaħaq tqassim ġust tal-piżijiet bejn l-Istati Membri, uħud minnhom jiffaċċjaw il-piż tqil ta' fruntieri twal jew zidiet qawwija fl-emigrazzjoni. Il-livell ta' tqassim ta' piżijiet ser issa **ħaħ** is-solidarjetà bejniethom u ggħib

valur ġenerali għal benefiċċji ta' flus permezz ta' politika iżjed kredibbli u iżjed ġusta. Din qeghdha fil-qofol tal-politika sostenibbli ta' l-emigrazzjoni miftehma fil-Kunsill Ewropew ta' Sevilja.

L-UE qed tiffaċċja l-isfida li timmanigġja fruntieri ta' art li twassal għal xi 6,000 km, u fruntieri marittimi sa 85,000 km. Din l-isfida mhijiex imqassma b'mod ugwali: 7 mill-Istati Membri l-ġodda jirrapreżentaw 40 % tal-fruntieri esterni tagħna ta' art. Xi 400,000 persuna japplikaw għal kenn politiku fl-Unjoni kull sena – b'7 % ta' applikazzjonijiet ta' kenn politiku mill-istess persuna fi Stati Membri differenti u 'l fuq minn 14-il miljun ċittadin ta' pajjiżi terzi diġà joqogħdu fl-UE, minn liema 64 % fil-Ġermanja, Franza u r-Renju Unit. L-iskala ta' dawn l-isfidi tagħmel azzjoni essenzjali fuq livell kontinentali.

It-tilhiq ta' l-UE **f'relazżjonijiet esterni** hija tali li tista' tipprovdi influwenza u visibilità kif ukoll massa kritika finanzjarja fl-intervenzjoni tagħha u tiġġenera skali ta' ekonomiji sinifikanti.

Wiehed mill-Għanijiet tal-Millennju għall-Iżvilupp ifittex biex jaqta' bin-nofs il-proporzjon ta' nies mingħajr ilma tax-xorb mhux perikoluż – 1 biljun persuna fil-preżent. Anke jekk uħud mill-Istati Membri għandhom kompetenza komparabbli għall-Kummissjoni, l-UE toffri vantaġġ komparattivi permezz ta' l-abilità tagħha li timmobilizza massa kritika ta' f'finanzjar b'impatt globali reali (wara s-Summit Dinji għall-Iżvilupp Sostenibbli, l-UE ser tikkommetti €1 biljun ma' l-Inizjattiva Ilma għall-Hajja).

It-tqegħid preżenti tas-servizzi esterni ta' l-Istati Membri fejn tal-Kummissjoni tista' tipprovdi eżempju ieħor u konkret hafna ta' potenzjal ta' skali ta' ekonomiji. L-Istati Membri jimpjegaw madwar 45 000 persuni barra mill-pajjiż f'madwar 1 500 Missjoni u l-Kummissjoni timpjega madwar 5 000 persuna f'130 Delegazzjoni. B'mod ta' tqabbil, il-US timpjega 15 000 persuna f'madwar 300 Missjoni.

2.3 Sinergija: Azzjoni ta' l-UE biex tikkomplimenta, tistimula, u ċċaqlaq azzjoni

L-Unjoni Ewropea hija bbażata fuq solidarjetà, u fuq li nitgħallmu minn għand xulxin. Fl-istess hin, it-twassil ta' għanijiet prinċipali miftehma tehtieg sinergija bejn azzjonijiet u deċiżjonijiet ta' nfieq fil-livelli ta' l-UE, nazzjonali, u reġjonali. L-istrategija ta' Lisbona jew azzjoni esterna ta' l-UE huma illustrazzjonijiet tajba ta' din il-problema. Billi jikkomplimentaw u jstimulaw l-isforzi nazzjonali biex jippromwovu żvilupp ekonomiku, l-Unjoni tista' ttejjeb l-effiċjenza ta' l-azzjonijiet nazzjonali u turi solidarjetà madwar l-UE. Dan huwa iżjed u iżjed importanti meta tara d-disparitajiet li qed jikbru, imma wkoll il-vantaġġi, minn diversità li kibret wara t-tkabbir. Li tnaqqas id-disparitajiet tfisser ukoll li l-Unjoni Ewropea trid taġixxi bħala katalista biex tgholli l-livelli, u teżamina l-aqwa prattiċi. Xi eżempji huma:

Il-politika ta' Koeżjoni hija bbażata fuq il-konvinzjoni li l-Unjoni hija komunità ta' solidarjetà b'interess komuni fil-prosperità fil-membri tagħha; u li interventi ta' koeżjoni jstimulaw il-kompetittività u joffru profitt tajjeb fuq l-investment pubbliku magħmul billi jittejjeb l-iżvilupp sostenibbli fil-livell ta' l-UE. Il-punt essenzjali li ssir espressjoni diretta u viżibbli ta' solidarjetà ta' l-UE lejn iċ-ċittadini hija aktar b'saħħitha f'Ewropa ta' 25 u iktar. Imma strategiji ta' żvilupp u azzjonijiet għandhom ikunu ta' mmexxija primarjament minn awtoritajiet reġjonali u nazzjonali. Ir-rwol ta' l-UE huwa li tikkomplimenta l-azzjoni nazzjonali u li taġixxi bħala mod biex tgholli l-effettività ta' l-infiq, b'mod partikolari f'oqsma li għandhom l-ikbar impatt fuq l-iżvilupp sostenibbli ġenerali.

Ir-rekord ta' politika ta' koeżjoni turi li reġjuni li jibbenefikaw raw rata ta' tkabbir konsistentament aktar għolja mill-medja ta' l-UE. Kull Euro minfuq fuq politika ta' koeżjoni għandu effett ta' leverage sinifikanti – tliet Euros għal kull Euro minfuq fil-każ ta' reġjuni f'“Ogġettiv 2”. Immirata biss lejn investiment, il-koeżjoni fissret pass ta' tibdil reali f'termini ta' kemm infrastruttura fiżika u kapital uman. Il-politika ta' koeżjoni gabet ukoll vantaġġi f'termini ta' shubija u tmexxija tajba : il-fatt li topera bħala kompitu mqassam bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri żgurat li taħdem id f'id mal-politika nazzjonali u reġjonali.

Eżempju ieħor ta' sinerġija effettiva jiġi minn politika ta' **żvilupp rurali**. Żvilupp rurali issa jikkostitwixxi t-tieni pilastru tal-Politika Komuni ta' l-Agricoltura, li tat lill-CAP perspettiva aktar wiesgħa u iktar sinkronizzata mal-bżonnijiet ta' llum u l-Ewropa mkabbra. B'dan il-mod taqbel ma' politika oħra li għandha l-iskop li thejji t-triq għal bidla soċjali u ekonomika. Imma b'aktar minn nofs il-popolazzjoni ta' l-UE jgħixu f'żoni rurali li jkopru xi 90% tat-territorji ta' l-Unjoni, żvilupp rurali għandu rwol ovvjw fil-politika l-oħra, bħall-ambjent u l-koeżjoni. Żvilupp rurali jippromwovi l-adattazzjoni ta' bdiewa u l-komunità rurali madwar l-Unjoni għall-bżonnijiet godda fl-ekonomija rurali, filwaqt li fl-istess hin jappoġġjaw punti ta' referenza ambjentali u jagħtu attenzjoni speċjali lir-reġjuni inqas żviluppati ta' l-Unjoni .

It-theddida tat-terroriżmu hija internazzjonali fin-natura stess tagħha. Li niżguraw sigurtà billi nevitaw u niġġieldu l-kriminalità u t-terroriżmu ser tibqa' sfida prinċipali għall-Unjoni li ma tistax tintlaħaq mill-Istati Membri li jaġixxu wehldhom. Numru ta' avvenimenti mhux previsti, bħal dak ta' Madrid, ziedu l-interess pubbliku u stennija għal azzjoni fil-livell ta' l-UE. Fl-istess hin it-tnehhija ta' kontrolli interni tal-fruntieri m'għandhiex tkun theddida għas-sigurtà personali taċ-ċittadini ta' l-UE. Kif enfasizzat bil-Kunsill Ewropew ta' Brussel 2004, it-theddid ta' terroriżmu ser jingħelbu biss b'solidarjetà u azzjoni kollettiva. Peress illi l-Istati Membri jiddependu fuq xulxin biex iżommu livell għoli ta' sigurtà, azzjoni kollettiva fil-livell Ewropew hija meħtieġa.

Hafna mix-xogħol ta' l-Unjoni jikkonċerna t-tixrid tal-kompetenzi u ċċaqliq tal-politika lejn twassil aktar effettiv. F'hafna oqsma – ambjent, politika soċjali, dwana u ntaxxar, sajd – investiment relattivament żgħir jista' jgħin jinholq ciklu rikorrenti ta' disseminazzjoni ta' kompetenzi u tagħrif b'benefiċċji indiretti reali.

Il-Programm Ewropew tat-Tibdil fil-Klima jidentifika l-iżjed miżuri effettivi fl-infiq biex tintlaħaq konformità mal-Protokoll ta' Kyoto bl-inqas spiża possibbli. L-ispejjeż tat-tibdil fil-klima huma xokkanti – kumpaniji ta' l-assurazzjoni jipprevedu li l-ispiża ta' diżastri naturali wehldha ser tilhaq il-\$150 biljun fis-sena fl-għaxar snin li jmiss. Imma jekk il-miżuri t-tajba jistgħu jiġu identifikati permezz ta' programmi ta' l-UE, miri mnizzla bil-Protokoll ta' Kyoto jistgħu jintlaħqu bi spiża annwali ta' €2.9 sa €3.7 biljun – parti żgħira mill-potenzjal ta' l-ispejjeż.

Stati Membri hafna drabi huma kapaċi jadottaw qawwiet f'termini ta' riżorsi, diplomazija, u l-parti tad-difiża tal-programmi tar-**relazzjonijiet esterni** f'reġjuni differenti tad-dinja, minhabba l-istorja jew il-ġeografija. Imma azzjoni ta' l-UE tagħmel sforz estern kollettiv aktar koerenti, iżjed mis-somma tal-partijiet, li jiffinanzjaw miżuri biex jagħmlu l-ghajnuna ta' l-iżvilupp aktar effettiva jew jahdmu biex jassiguraw li sforzi individwali ma jikkoincidux. Valur miżjud ta' l-UE johroġ ukoll mill-metodi tagħha (b'mod partikolari t-thollija ta' l-ghajnuna, appoġġ settorali u tal-baġit, attitudni ġenwinament ibbażata fuq ir-riżultati għall-iżvilupp, konnessjoni ta' volumi ta' l-ghajnuna direttament għall-kisbiet tal-pajjiżi tal-miri nazzjonali tagħhom għat-tnaqqis tal-faqar).

Appoġġ għall-baġit ffinanzjat mill-UE joħloq incentivi għar-riforma f'pajjiżi msieħba. Tagħti wkoll lill-Kummissjoni interess fid-djalogu dwar sistemi tal-baġit u tghin issaħħaħ ir-responsabbiltà domestika. Globalment tikkontribwixxi li jinholqu l-kondizzjonijiet neċessarji għas-sostenibbiltà ta' programmi oħra ta' donaturi inklużi dawk ta' l-Istati Membri.

L-assistenza umanitarja ta' l-UE laħqet diviżjoni ta' ħidma effettiva ħafna. L-abilità li taqsam il-piż bl-iżjed mod effiċjenti, in-newtralità politika ta' l-għajjnuna umanitarja ta' l-UE u r-rabta bil-għaqal bejn l-għajjnuna bilaterali ta' l-Istati Membri u l-assistenza ta' l-UE ziedu għal politika kapaci li twassal benefiċċji reali b' mod uniku.

L-azzjoni ta' l-UE teħtieġ li tkun imfassla b'tali mod li tkabbar il-valur miżjud. Hemm riservi ta' valur miżjud li għandhom ikunu utilizzati aktar. Koerenza mtejbja fl-azzjonijiet ta' l-Unjoni tista' żżid l-influwenza tagħha. Strumenti mkabbra jistgħu jtejbju t-twassil tagħha.

* *

*

3. NAGHMLU L-POTENZJAL TAL-VALUR MIŻJUD REALTÀ: GVERNAR AHJAR FL-IMPLIMENTAZZJONI TAL-POLITIKA

Fil-Komunikazzjoni adottata fl-10 ta' Frar 2003, il-Kummissjoni stipulat prinċipji abbażi ta' xiex habbret li se tissimplifika u tirrazzjonalizza l-istrumenti finanzjarji tagħha. Ir-riżultat ta' din ir-razzjonalizzazzjoni hija ppreżentata hawn taht bit-Titolu tal-Baġit.

3.1 Titolu 1: Tkabbir Sostenibbli

It-tkabbir sostenibbli kien fil-qofol tal-programm politiku stipulat fi Frar. Biex tintlaħaq din il-mira, azzjoni hija meħtieġa fi tliet oqsma prinċipali: li nwasslu l-Ewropa għal ekonomija dinamika bbażata fuq it-tagħrif mmirat lejn it-tkabbir; ir-reinfurzar tal-koeżjoni; u l-iżgurar ta' tmexxija sostenibbli u protezzjoni tar-riżorsi naturali.

L-ewwel tnejn minn dawn l-oqsma ser ikunu indirizzati permezz ta' azzjoni skond it-Titoli 1A u 1B.

Kompetittività u innovazzjoni fis-suq wiehed

Il-kompetittività hija materja kumplessa u trasversali. Riċerka, innovazzjoni u klima li hija tajba għan-negozju huma kollha aspetti prinċipali ta' strategija effettiva ta' kompetittività. Huma għandhom ukoll ikunu mmexxija permezz ta' ambjent b'saħħtu regolatorju b'kompetizzjoni effettiva. Bosta strumenti u l-politika ta' l-UE jappoġġjaw il-kompetittività Ewropea; programm ta' qafas għall-innovazzjoni u l-kompetittività għandha l-potenzjal li tiftaħ u tiffaċilita azzjoni f'ċertu oqsma mmirati. Il-programm ta' qafas ser iħaddan tliet temi prinċipali:

- Li jtejjeb l-ambjent tan-negozju. Fost l-iskopijiet li għandhom ikunu mmirati ser ikun hemm l-aċċess għall-kapital ta' l-investment; netwerks elettronici siguri; it-twassil effettiv ta' servizzi tan-negozju madwar l-UE; u servizzi modernizzati permezz ta' l-użu tat-teknoloġija u l-komunikazzjoni ta' l-informatika.

- niżguraw li l-innovazzjoni taħdem biex tippromwovi l-kompetittività u hija mwassla f'applikazzjoni Prattika f'livell tan-negozju. Is-sinergiji ser ikunu maħluqa bi "Pjattaformi teknoloġiċi" mmexxija mill-industrija skond il-programm ta' qafas tar-Riċerka, fejn il-persuni interessati ser jiżviluppaw agenda tar-riċerka mmirati lejn kompetittività industrijali flimkien ma' programm tal-kompetittività. L-azzjoni ser tkun mmirata wkoll lejn it-teknoloġija ambjentali, li tuża proġetti pilota jew l-ewwel applikazzjonijiet ta' skala shiħa biex juru l-eżekuzzjoni teknoloġika tagħhom u l-vijabilità ekonomika; u enerġija li tiġġedded. Dawn jaħdmu permezz ta' l-Aġenzija ta' l-Enerġija Intelliġenti sabiex iwettqu proġetti strateġiċi.
- Jappoġġjaw politika Ewropea dwar il-kompetittività ta' l-intrapriži, innovazzjoni, intrapriża u SMEs ma' kompetenza politika u l-promozzjoni ta' azzjoni ta' l-UE. L-azzjoni kollha biex tappoġġja l-politika industrijali, innovazzjoni u l-intrapriża ser tingabar skond il-programm ta' qafas ta' kompetittività, sabiex jtkabbar l-impatt.

L-operazzjoni tas-Suq Wieħed tehtieg il-koordinazzjoni effiċjenti ta' **ntaxxar u dazju**. Il-programmi preżenti Fiscalis u Dazju ser jingiebu flimkien biex jtniedu serje ta' azzjonijiet fi shubija mad-dwani nazzjonali u l-awtoritajiet fiskali biex jassiguraw li r-regoli huma applikati. Bit-taħriġ u b'informatika kompatibbli, dwana nazzjonali u awtoritajiet fiskali jistgħu jaġixxu bħala entità waħda.

Insahhu r-riċerka u l-iżvilupp teknoloġiku

Il-Kummissjoni temmen li l-bżonn essenzjali għal qabża ta' kwantità fl-isforz tar-**riċerka** Ewropea tiġġustifika imbuttatura sinifikanti għar-riżorsi dedikati għar-riċerka mill-baġit ta' l-UE. Imma l-konċentrazzjoni u t-twassil tal-politika Ewropea tar-riċerka għandha wkoll tinhadem mill-ġdid. Is-7 Programm ta' Qafas għar-riċerka ser ikun immirat lejn l-iskopijiet li ġejjin:

- Jinholqu poli ta' eċċellenza permezz ta' kooperazzjoni trans-nazzjonali;
- Jitniedu Inizjattivi Teknoloġiċi Ewropej, ibbażati fuq Pjattaformi Teknoloġiċi;
- Jistimulaw kreattività fir-riċerka bazika permezz ta' kompetizzjoni bejn gruppi ta' riċerka fil-livell Ewropew;
- Nagħmlu l-Ewropa aktar attraenti għar-riċerkaturi;
- Niżviluppaw infrastrutturi ta' riċerka ta' interess komuni Ewropew;
- Reinfurzar tal-koordinazzjoni tal-programmi nazzjonali.

F'dawn il-kazijiet kollha, il-hidma ser tkun immirata lejn suġġetti ta' interess Ewropew prinċipali, konnessi mill-qrib ma' oqsma ta' kompetenza ta' l-UE, b'konċentrazzjoni ġdida fuq l-isparju u s-sigurtà. Filwaqt illi l-Kummissjoni ser iżżomm ir-responsabbiltà politika għall-politika, iktar deċentralizzazzjoni ser tkun introdotta, b'iktar involviment għal persuni pubbliċi u privati interessati, nibnu fuq kompetenza professjonali xjentifika permezz ta' "Kunsill Ewropew tar-Riċerka". Tliet toroq ġew identifikati:

Shubija ma' l-Istati Membri għal azzjonijiet iddisinjati biex tiġi kkoordinata politika nazzjonali dwar riċerka abbażi ta' għanijiet komuni.

Esternalizzazzjoni għal azzjonijiet iddisinjati biex jappoġġjaw gruppi individwali ta' riċerka, permezz tal-ħolqien ta' aġenzija regolatorja jew eżekuttiva.

Tmexxija mill-Kummissjoni għal riċerka ta' kollaborazzjoni, b'konċentrazzjoni ġdida fuq is-superviżjoni u l-kontroll. Il-ħidmiet li jifdal relatati ma' l-eżekuzzjoni ta' l-azzjonijiet jistgħu jiġu ttrasferiti lill-aġenzija eżekuttiva.

Sommarju ta' dawn il-proposti kien adottat mill-Kummissjoni f'Ġunju ² u issa hija soġġetta għal proċess konsultattiv biex tippermetti lill-istituzzjonijiet u l-komunità tar-riċerka li jieħdu azzjoni.

Nippromwovu trasport sostenibbli, enerġija u networks ta' l-UE

Strument dedikat ser jintuża biex jitlestew **networks trans-Ewropew tat-trasport u enerġija** identifikati mill-Kunsill u l-Parlament Ewropew. In-networks tat-trasport ser igawdu finanzjar multi-annwali fil-qafas ta' regolamentazzjoni biex jitmexxa l-finanzjar ta' dawn in-networks matul il-perjodu 2007-2013. Ir-regolamentazzjoni ser jintroduċi tfassil ta' deċiżjonijiet fformat fil-livell ta' l-UE, regoli ċari dwar kondizzjonalità u selettività, u tmexxija tal-proġett b'mod aktar ċar biex ittejjeb il-katina mit-tnissil sal-finalizzar tiegħu. Il-Kummissjoni ser tesplora wkoll jekk aġenzija eżekuttiva hux ser tipprovdi l-iżjed mod effettiv li tgħin l-imsieħba jgħibu l-proġetti mhaddma.

Id-dispożizzjonijiet dwar networks ta' l-enerġija ser jimplimentaw programm multiannwali ċċentrat fuq appoġġ għall-investimenti f'sistemi konnessi ma' xulxin, biex titkabbar l-effiċjenza u s-sigurtà tal-provvista fis-settur Ewropew ta' l-enerġija. Din ser tiġi fil-forma ta' appoġġ mhux biss ta' studji tal-passat, imma wkoll għal hidma ta' żvilupp u, f'ċertu każijiet, kontribuzzjoni limitata għall-kostruzzjoni.

Strument separat ser ikun meħtieġ ukoll biex jibni fuq **il-programm Marco Polo** eżistenti dwar l-inter-modalità, proġetti fuq skala iżgħar biex jgħinu azzjonijiet tas-settur privat bil-għan preċiż li jneħħu t-trasport tal-merkanzija mit-toroq.

Istrument separat ser ikun meħtieġ ukoll biex titpoġġa s-sistema ta' navigazzjoni tas-satellita **Galileo** fuq bażi ġdida legali adattata għall-fażi li jmiss tal-hidma tagħha.

Fil-kuntest tat-trattati ta' l-adeżjoni, obbligi legali ġew kreati jew qed jiġu negozjati dwar il-piż finanzjarju eċċezzjonali rappreżentat bl-gheluq tal-faċilitajiet nukleari msemmija: l-Unjoni Ewropea hija obbligata tipprovdi assistenza finanzjarja addizzjonali adegwata biex tappoġġja sforzi ta' gheluq ta' dawn il-faċilitajiet wara 2006.

Il-linja ta' baġit speċifika għandha tiġi kkreati għal dan il-għan taħt t-Titolu 1A. Din il-linja ser tircievi approprazzjonijiet adegwati minn żewġ sorsi:

Ammonti disponibbli minn Titolu 1A, ħlief daww assenjati għall-edukazzjoni, riċerka, politika soċjali u networks Trans-Ewropej;

² Xjenza u Teknoloġija, iċ-ċavetta tal-futur ta' l-Ewropa: Linji ta' gwida għall-politika futura ta' l-Unjoni Ewropea biex jappoġġjaw ir-riċerka (KOM(2004) 353)

Il-Fond għall-Aggustament tat-Tkabbir fejn meħtieġ biex jagħmel bilanċ.

Id-deċizzjoni speċifika fuq il-kontribuzzjoni ta' l-UE għall-gheluq ta' faċilitajiet nukleari ser tkun ipprezentata għall-adozzjoni mill-Kummissjoni f'Settembru 2004. Ser tkun ibbażata fuq l-eżaminazzjoni oġġettiva tal-bżonnijiet finanzjarji u ż-żmien tal-ħruġ assoċjat tal-flus għal kull pjanta nukleari li għandha tingħalaq, u bħala l-punt tat-tluq jittieħed l-infieq kurrenti diġà ffinanzjat għas-snin 2004-06.

Intejbu l-kwalità ta' l-edukazzjoni u t-taħriġ

Il-programm ta' taħlim għal matul il-ħajja kollha ser iġib flimkien azzjonijiet f'kull livell ta' **edukazzjoni u taħriġ**, mill-iskejjel għat-taħlim tal-kbar, bħala s-suċċessur ewlieni għall-programmi kurrenti (Erasmus, Erasmus Mundus, Comenius, Socrates, Leonardo da Vinci). Ser ikun hemm enfasi qawwija fuq għotjiet għall-mobilità, b'għajnuna żejda minn żewġ azzjonijiet orizzontali, li jkopru żvilupp tal-politika, taħlim tal-lingwa u l-użu ta' teknoloġiji ġodda; u azzjonijiet Jean Monnet dwar l-integrazzjoni Ewropea.

Il-formular mill-ġdid ta' numru ta' azzjonijiet differenti ser ifisser proċeduri komuni, inqas strumenti legali u inqas linji ta' baġit, kollha jipprovdu simplifikazzjoni b'benefiċċju reali għall-utenti.

Il-fuq minn 80% tar-riżorsi ser ikunu mmexxija b'mod deċentralizzat, bl-użu ta' aġenziji nazzjonali biex jagħzlu benefiċċjarji u biex joħroġu fondi lill-utenti tal-programmi. Din tqajjem kwistjonijiet dwar kemm kontroll finanzjarju għandu jkun meħtieġ minn aġenziji nazzjonali: aġenziji nazzjonali li joħroġu riżorsi sinifikanti mill-baġit ta' l-UE għandhom jilhq u l-istess livelli ta' kontroll bħall-Kummissjoni u l-aġenziji madwar l-UE. It-tmexxija min-naħa tal-Kummissjoni ser tinkludi aġenzija eżekuttiva li tittratta ma' azzjonijiet fil-qasam ta' l-edukazzjoni u l-kultura.

Aġenda soċjali tal-politika biex tgħin is-soċjetà Ewropea tantiċipa u tmexxi l-bidla

L-aġenda soċjali tal-politika tkopri l-medda kollha ta' għanijiet soċjali tal-Komunità: impjieg totali, protezzjoni soċjali u inkluzjoni; kondizzjonijiet tax-xogħol; antidiskriminazzjoni u diversità; u l-ugwaljanza bejn is-sessi. Azzjoni f'dawn l-oqsma ser tingabar flimkien fi programm waħdieni għall-impjieg u s-solidarjetà soċjali ("PROGRESS"). Ser toffri "*one stop shop*" għall-utenti b'regoli komuni għall-applikanti għall-linji kollha tal-programm.

Uħud mill-aspetti ta' l-azzjoni soċjali joħroġu direttament mill-poteri awtonomi tal-Kummissjoni skond it-Trattat, l-iżjed ovvju l-appoġġ għad-djalogu soċjali. Regolamenti eżistenti fil-qasam tal-koordinazzjoni ta' skemi ta' sigurtà soċjali u l-moviment liberu tal-haddiema (inkluz in-netwerk EURES li ilu jeżisti bejn is-servizzi ta' impjieg ta' l-Istati Membri) jipprovdu bażi legali għall-aspetti ta' l-aġenda soċjali tal-politika li ma tistax tkun ffinanzjata abbażi tal-poteri awtonomi tal-Kummissjoni.

Inwieġbu għall-htigijiet li qed jinbidlu

L-istrategija effettiva għall-promozzjoni tal-kompetittività teħtieġ tegħleb kwistjonijiet fit-tul li qed taffaċċja l-ekonomija Ewropea. Imma għandha wkoll tkun kooperattiva. Iż-żewġ għanijiet tal-baġit id-dixxiplina u l-effettività jistgħu jintlaħqu billi ssir riżerva ta' somma allokata kull sena b'mira preċiża. L-esperjenza ta' l-Inizjattiva Ewropea tat-tkabbir uriet li l-

UE tehtieg strument biex tirreagixxi malajr għal tibdil ekonomiku sabiex tistimula t-tkabbir u l-holqien ta' xoghlijiet. Attitudni aktar proattiva għall-kompetittività ser tkun ipprovduta bit-twaqqif tal-**Fond għall-Agġustament tat-Tkabbir**. Kull sena, meta l-Unjoni teżamina l-progress fl-implimentazzjoni ta' l-istrategija ta' Lisbona fil-Kunsill Ewropew tar-Rebbiegħa, tista' tidderiegi r-rizorsi, jekk mehtieg, biex theggeg b'mod partikolari inizjattivi effettivi biex jaçcellera l-progress f'ghanijiet li qeghdin tard skond l-iskeda (bhal TENS jew proġetti kbar ambjentali jew ta' riçerka) jew jghinu jwiegbu għal hasdjet mhux mistennija – bħad-diżgwid tal-kummerç jew konsegwenzi mhux mistennija ta' ftehim kummerçjali, jew sejhiet eçcezzjonali għal azzjonijiet urġenti bhal per eżempju, il-htiega li jimtlew htigijiet finanzjarji biex isehhu l-obbligi li jingħalqu reatturi nukleari mingħajr dewmien. Il-Fond mhux ser jehtieg strument separat: Ser juża programmi eżistenti u mekkanizmi ta' twassil.

Koeżjoni akbar għat-tkabbir u l-impjieg

Il-politika ta' koeżjoni issa għandha çertifikat suffiçjenti u l-kwistjoni prinçipali hija ta' kif terga' thaddem mill-gdid strutturi eżistenti biex it-twassil isir b'mod aktar effettiv. Il-prinçipju fundamentali tas-shubija ser jibqa', imma s-sistema ser tkun inqas kumplessa u aktar strategika.

Il-generazzjoni l-gdida ta' programmi ta' koeżjoni ser joperaw skond il-prinçipji ta' gwida li gejjin:

Id-dokument strategiku tal-politika ser jiġi adottat għall-perjodu kollu, biex jaġixxi bħala punt ta' referenza għall-Istati Membri u r-reġjuni xorta waħda. Ser jistabbilixxi miri prinçipali għal koncentrazzjoni aħjar ta' appoġġ tal-koeżjoni. Dibattitu annwali tal-Kunsill ser jorbot il-mira tal-koeżjoni fiç-çiklu annwali għall-implimentazzjoni ta' l-istrategija ta' Lisbona. Ir-rilaxx ta' fondi minn riżerva proposta tar-riżultati ser ukoll isserrah fuq kemm l-ghanijiet ta' l-istrategija kienu qed jintlahqu. Fir-rigward ta' kompetittività reġjonali u impjieg, proporzjon tal-fond ser ukoll jitwarrab biex jintuza' meta huwa mehtieg bħala reazzjoni għall-effett negattiv għall-avveniment ekonomiku partikolari.

Kull reġjun jew Stat membru ser imbagħad jipproponi dokument strategiku ta' referenza għall-2007-2013. Ġaladarba adottat mill-Kummissjoni, dan ser iservi bħala bażi għall-ipprogrammar li ser jikkoncentra fuq it-tifsir ta' oqsma ta' prijorità għall-intervenzjoni, li jhalli l-massimu tal-flessibilità għal tfassil iddeçentralizzat tad-deçizjoni. Tmexxija finanzjarja ser issehħ fil-livell ta' oqsma ta' prijorità, mhux tal-miżuri nnifishom, u kontroll finanzjarju u evalwazzjoni ser ikunu aktar proporzjonati u deçentralizzati.

L-utenti ser igawdu l-benefiççju ta' razzjonalizzazzjoni prinçipali fil-makkinarju leġislattiv biex tiġi implimentata l-politika ta' koeżjoni. Tliet strumenti finanzjarji biss ser ikunu mehtieġa, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond Ewropej għall-Iżvilupp Reġjonali u l-Fond Soçjali Ewropej. Il-Fond ta' Koeżjoni u l-ERDF ser ukoll igawdu minn programmar kollettiv u l-istess regoli ta' operat għall-proġetti ta' infrastruttura.

Biex tikkumpensa għall-ostakoli legali fil-kooperazzjoni ta' bejn il-fruntieri, ser jiġi mwaqqaf strument biex jappoġġja tali azzjoni, li jista' jintuza' bħala għazla.

Karatteristika partikolari tal-Fond Soçjali Ewropew ser tkun numru ta' azzjonijiet speçiçi biex jirrinforzaw l-integrazzjoni soçjali ta' l-emigranti u żżid l-açcess tagħhom għall-impjieg. Din għandha l-għan li tħares lejn il-parteciðpazzjoni li ždiedet ta' haddiema emigranti skond l-Istrategija Ewropea għall-Impjieg u azzjoni biex tippermetti çittadini ta' pajjiži terzi

b'ambjent kulturali, religjuż, lingwistiku u etniku differenti biex jissetiljaw u jkollhom parti attiva fl-aspetti kollha tas-soċjetà Ewropea. Din tehtieg koordinazzjoni mill-viċin bejn it-thaddim tal-Fond Soċjali Ewropej f'dan il-qasam u l-istrateġija u l-ghanijiet li ser jitwaqqfu mill-qasam tal-politika responsabbli għall-politika ta' emigrazzjoni. Il-programmar ta' l-azzjonijiet tal-Fond Soċjali Ewropew għall-integrazzjoni taċ-ċittadini tal-pajjiżi terzi ser issir minn DG EMPL bi ftehim ma' DG JAI.

3.2 Titolu 2: Konservazzjoni u Tmexxija ta' Rizorsi Naturali

B'somom sinifikanti ta' flus pubbliċi li ser ikunu ddedikati għall-ghanijiet skond Titolu 2, huwa iżjed aktar importanti li l-istrumenti u l-mekkaniżmi tat-twassil ikunu f'pothom għal implimentazzjoni effiċjenti.

Bir-riformi tal-CAP ta' l-2003 u 2004 li għadhom kemm isiru u bin-nefqa agrikola f'fissata għall-2013, il-qafas għall-perjodu kopert mill-Perspettivi Finanzjarji huwa stabbilit. Huwa tajjeb li niftakru li dawn ir-riformi diġà involvew simplifikazzjoni prinċipali, b'pagament wiehied lill-bdiewa, qafas uniku regolatorju għal għajnuna diretta, u kontrolli permezz ta' tmexxija ta' l-art minflok il-produzzjoni. Tibdil futur għall-organizzazzjonijiet tas-suq komuni ser jitmexxew fi hdan dan il-qafas. Regolament ġdid ser iwaqqaf struttura għall-iffinanzjar tal-CAP b'fond uniku għal kull pilastru, il-Fond Agrikolu Ewropew ta' Garanzija u l-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali. Il-Fondi ser ikollhom hafna elementi simili, inkluż l-użu esklussiv ta' aġenziji awtorizzati tal-hlas għall-pagamenti u regoli simili għall-kontroll finanzjarju.

Politika ta' **żvilupp rurali** ser tkun applikata permezz ta' tliet ghanijiet prinċipali:

- Li tizzied il-kompettitività tas-settur agrikolu permezz ta' appoġġ għar-ristrutturar;
- Jitjiebu l-ambjent u l-kampanja permezz ta' appoġġ għat-tmexxija ta' l-art;
- Titjeb il-kwalità ta' hajja f'żoni rurali u promozzjoni ta' diversifikazzjoni ta' l-attivitajiet ekonomiċi permezz ta' miżuri mmirati għas-settur ta' l-irziezet u atturi ohra rurali.

Programmi rurali ta' l-iżvilupp fl-Istati Membri kollha għandhom isegwu it-tliet ghanijiet kollha. Imma l-bilanċ magħżul bejn dawn it-tliet ghanijiet għandhom ikunu deċentralizzati hafna. Stati Membri b'infrastruttura ta' l-agrikoltura relattivament sotto żviluppata jistgħu jiddeċiedu jpoġġu l-enfasi fuq l-immodernizzar u r-ristrutturar, sabiex ir-regoli tal-CAP jkun jistgħu jiġu implimentati effettivament u s-settur agrikolu jkun jista' jikkompeti sew. B'kuntrast, jekk il-vijabilità tal-komunitajiet rurali hija meqjusa bħala problema prinċipali fi Stat Membru ieħor, jista' jagħżel li jikkonċentra fuq id-diversifikazzjoni ekonomika.

Fil-kazijiet kollha, l-imsieħba fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali għandhom jibbenifikaw minn simplifikazzjoni sinifikanti ta' l-arrangamenti. Din ser tinvolvi:

- L-igruppjar mill-ġdid tal-miżuri kollha skond l-istrument uniku biex jitwassal il-programm waħdieni;
- Attenzjoni speċjali għall-htieġa ta' koerenza bejn żvilupp rurali u miżuri ta' koeżjoni;

- Tahlita ahjar ta' kontroll u diċentralizzazzjoni: dokument ta' l-UE dwar l-istrategija biex jipprovdi qafas għal strategiji nazzjonali għal żvilupp rurali; iktar konsultazzjoni fundamentali ta' kif dawn il-programmi huma inventati u mħaddma; regoli u kondizzjonijiet inqas dettaljati dwar l-implimentazzjoni tal-programmi; u monitoraġġ u evalwazzjoni reinfurzata. Ir-responsabbiltajiet rispettivi ta' l-Istati Membri u l-Kummissjoni fit-tmexxija finanzjarja ser tkompli tkun imfissra b'mod aktar ċar.

Il-politika **tas-sajd** ser titwassal permezz ta' żewġ strumenti. Il-Fond Ewropew għas-Sajd ser jikkostitwixxi Fond uniku għar-ristrutturar tas-settur tas-sajd u l-iżvilupp ta' żoni mal-kosta li jiddependu fuq is-sajd. Dan il-Fond ser ikun iċċentrat fuq numru limitat ta' oqsma prinċipali:

- L-iżvilupp sostenibbli taż-żoni mal-kosta (kemm f'termini ta' diversifikazzjoni ekonomika u l-ambjent);
- Adattazzjoni tal-flotta tas-sajd;
- Proċessar mhux ta' ħsara għall-ambjent u kompetittività ta' l-akwakultura u s-sajd;
- Azzjonijiet oħra ta' interess komuni, inkluż proġetti pilota għall-konservazzjoni.

Filwaqt li dan il-Fond huwa b'mod ċar konness mill-viċin ma' l-istrumenti ta' koeżjoni u ser tkun operata permezz ta' tmexxija mqassma li tuża programmar multi-annwali – il-konnessjoni mill-viċin tagħha ma' l-implimentazzjoni tal-Politika Komuni tas-Sajd tagħmilha xierqa li taqa' fit-Titolu 2.

It-tieni strument ser jiġbor flimkien l-oqsma kollha fejn il-Politika Komuni tas-Sajd teħtieġ ffinanzjar biex jappoġġja r-riforma CFP:

- Investiment fil-miżuri ta' kontroll jippermettu tekniki moderni ta' kontroll li jitpoġġew f'pothom fl-ibħra kollha ikkontrollati, u jsaħhu l-hidma ta' l-Aġenzija tal-Kontroll tas-Sajd;
- Miżuri biex jippromwovu kwalità għolja u parir xjentifiku u data teknika li huma disponibbli malajr;
- Dispożizzjoni għall-konklużjoni u l-iffinanzjar ta' ftehim dwar sajd internazzjonali u parteċipazzjoni f'Organizzazzjonijiet Reġjonali tas-Sajd.

Koerenza politika ma tistax tinzamm jekk l-istrumenti huma kkunsidrati f'izolazzjoni. Fil-qasam ta' **l-ambjent**, il-biċċa l-kbira ta' l-azzjoni ta' l-UE tiġi permezz ta' l-idea dominanti ta' l-ambjent f'politika oħra.

L-isfida għall-perjodu li ġej hija doppja: l-ewwel, biex tiżgura li għanijiet prinċipali ambjentali jikkomplimentaw u jirrinforzaw l-aġenda tat-tkabbir. Tendenzi preżenti fl-istat tas-sejha ta' l-ambjent għal azzjoni miżjuda preventiva u rimedjabbli matul il-medda kollha ta' l-oqsma tal-politika.

L-iffinanzjar skond Titoli 1A u 1B, Titolu 2 (agri-ambjent, sajd, żvilupp rurali) u Titolu 4 huwa fundamentali biex jintlaħqu għanijiet tal-politika ambjentali bħala parti minn għan akbar

ta' l-UE ta' żvilupp sostenibbli. Per eżempju, fil-preżent madwar 16.5 % ta' l-ERDF u 50% tal-Fond ta' Koeżjoni huma ddedikati għall-ambjent. Minbarra dan, l-interventi kollha ta' koeżjoni għandhom jirrispettaw il-liġi Komunitarja dwar l-ambjent.

Il-livelli kurrenti ta' ffinanzjar għal attivitajiet ambjentali għandhom jinżammu u fejn meħtieġ ikunu miżjuda fil-perjodu finanzjarju li jmiss, u jirriflettu l-importanza ta' l-ambjent bħala pilastru ta' żvilupp sostenibbli. Allura l-idea dominanti ta' l-iffinanzjar tal-politika ambjentali ta' l-UE ser tinżamm.

Dan l-impenn għal iffinanzjar ambjentali ser jitwaqqaf fl-orjentazzjonijiet strateġiċi, li jipprograww u jimplimentaw dokumenti ta' linji ta' gwida li ser ikunu proposti mill-Kummissjoni fix-xhur li ġejjin. Minbarra dan, il-Kummissjoni ser teħtieġ Stati Membri li juru kif hađu l-htigijiet ta' ffinanzjar ta' l-ambjent, inkluż aspetti rilevanti ta' Natura 2000 in konsiderazzjoni fl-iżviluppar tal-programmi nazzjonali tagħhom skond fondi strutturali u ser jiddiskutu l-htieġa għall-ko-finanzjar tal-Komunità magħhom bħala parti mill-programm ta' proċess għall-approvazzjoni.

Għalkemm hafna azzjoni **ambjentali** hija mwassla bi tqassim f'azzjonijiet oħra, jibqa' l-htieġa ta' strument biex iwassal azzjoni ta' natura unikament ambjentali. Il-**programm LIFE+** ser ifittex biex jikkontribwixxi għall-iżvilupp, implimentazzjoni, monitoraġġ u evalwazzjoni tal-politika u leġislazzjoni ambjentali ta' l-UE. B'mod parikolari, sejra tappoġġja:

- It-tkabbir tal-bażi ta' tagħrif dwar politika ambjentali u l-iżvilupp ta' mezzi prinċipali biex tiġi żgurata l-konsistenza (kollezżjoni ta' data, studji, bini ta' xenarju eċċ);
- L-implimentazzjoni tal-politika ambjentali b'mod konkret, partikolarment ta' bini ta' ħiliet, skambju ta' l-aqwa prattiċi u *networking* u l-involviment ta' NGOs;
- Dimostrazzjoni ta' atitudnijiet u strumenti ġodda ta' politika;
- Informazzjoni u Komunikazzjoni biex jiżdied l-għarfien dwar materji ambjentali.

Strument uniku ser jippermetti sett uniku ta' regoli u tfassil ta' deċiżjonijiet u proċeduri ta' ffinanzjar, kif ukoll iktar mira konsistenti ta' politika. Ir-riżultat ser ikun tnaqqis fl-ispejjeż generali amministrattivi involuti, kif ukoll aktar trasparenza u viżibilità.

3.3 Titolu 3: Nazzjonalità

Insahhu l-UE bħala Żona ta' Libertà, Sigurtà u Ġustizzja

L-atitudni tal-Kummissjoni biex jintlaħaq dan il-għan hija bbażata fuq **tliet programmi ta' qafas** biex jieħdu post il-kotra ta' strumenti u linji ta' baġit f'dan il-qasam. Trasparenza ser tiżdied, hekk kif "kliġenti" potenzjali tal-programmi ser ikunu jafu immedjatament għal liema għan tal-politika generali ta' l-UE il-parteciġazzjoni tagħhom ser tikkontribwixxi. Dawn il-programmi ta' qafas ser ikunu simili fir-regoli tagħhom ta' ffunzjonar u operat, sabiex persuni involuti jgawdu xi haġa viċin ta' strument uniku.

Din l-istruttura simplifikata ser ittejjeb l-effettività ta' dawn il-programmi bħala strumenti tal-politika, u li jiġu mfassla lezzjonijiet tal-politika permezz ta' sistemi xierqa ta' monitoraġġ u evalwazzjoni. Minbarra dan, programmi mfissra mit-tliet oqsma tal-politika jippermettu aktar flessibilità fl-allokkazzjoni ta' prioritajiet bejn azzjonijiet differenti fl-istess politika, u għandhom għalhekk jgħinu f' li jipprovdut risposta pronta għal avvenimenti mhux mistennija – fil-qasam ta' sigurtà, per eżempju, l-istruttura proposta tippermetti margini ta' flessibilità bejn azzjoni preventiva u reattiva.

Il-bieċa l-kbira ta' fondi allokat skond dan il-qasam ser ikunu fi tmexxija maqsuma ma' l-Istati Membri. L-istruttura ssimplifikata tal-programmi ser tiffaċilità l-koordinazzjoni ma' l-amministrazzjonijiet nazzjonali. Flessibilità biex tadatta għal ċirkostanzi nazzjonali ser tkun ipprovduta permezz ta' dokumenti nazzjonali ta' pprogrammar. Korpi esterni ser jiffirmaw vojt koerenti fil-logika tat-tliet oqsma prinċipali tal-politika.

Il-Libertà ta' moviment u s-solidarjetà fil-qasam tal-fruntieri esterni, kenn politiku u programm ta' emigrazzjoni ser jappoġġjaw l-implimentazzjoni tas-solidarjetà f'dan il-qasam u ser jirrapreżentaw il-parti l-kbira ta' ffinanzjar fil-libertà, sigurtà u ġustizzja. Ser tkopri azzjoni biex tappoġġja atitudni integrata fil-fruntieri esterni ta' l-UE, u ser tassisti l-iżvilupp ta' kenn politiku komuni fejn il-qsim ta' responsabbiltà tgħin lill-Istati Membri jirrispettaw l-obbligi internazzjonali tagħhom. Il-programm ser jikkontribwixxi għal tmexxija effettiva u sostenibbli ta' l-emigrazzjoni– inkluż il-ġlieda kontra l-immigrazzjoni illegali u r-ritorn ta' ċittadini jew persuni residenti illegalment ta' pajjiżi terzi li jemigraw irregolarment lejn l-UE.

L-implimentazzjoni ta' politika komuni ta' l-emigrazzjoni teħtieġ ukoll illi l-Komunità tipprovdut twegiba kredibbli għall-kwistjoni multidimensjonali ta' integrazzjoni ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi. Din timplika li enfasi akbar ikun impoġġi fuq il-partecipazzjoni miżjuda ta' emigranti fl-attivitajiet żviluppati mill-Fond Soċjali Ewropew. Issejjah ukoll għal forma ġdida ta' solidarjetà sabiex tappoġġja l-isforzi ta' l-Istati Membri biex jagħmluha possibbli għal ċittadini ta' pajjiżi terzi b'ambjent kulturali, reliġjuż, lingwistiku u etniku differenti biex jissetiljaw u jiehdu sehem attiv fl-aspetti kollha tas-soċjetajiet Ewropej. Fl-aħħar, għal dawk l-azzjonijiet li mhumiex koperti bl-ESF, bħal partecipazzjoni fil-ħajja ċivika u politika, rispett għad-diversità u n-nazzjonalità ċivika, jew miżuri indirizzati lejn dawk li qed ifittxu kenn politiku, inkluż *networking*, *benchmarking* u l-iżvilupp ta' indikaturi f'dawn l-oqsma, l-iffinanzjar ser ikun ipprovdut skond titolu 3.

Il-holqien ta' **Aġenzija għall-Fruntieri Esterni** fil-qasam ta' tmexxija ta' l-emigrazzjoni diġa kienet proposta mill-Kummissjoni. Ser isir eżaminazzjoni sabiex jiġi stabbilit jekk it-tmexxija tas-sistemi ta' informazzjoni ta' skala kbira fl-oqsma ta' rilevanza għall-Ġustizzja u l-Affarijiet Interni, bħal Eurodac, SIS jew VIS, jistgħu jingiebu wkoll fl-iskop ta' l-aġenzija, jew se jeħtieġu aġenzija ġdida. Pero, hemm setturi ohra, bħas-sigurtà ta' l-ikel u dazju, li jeħtieġu wkoll razzjonalizzazzjoni u zieda f'kontrolli eżistenti fil-fruntieri esterni ta' l-UE. Meta wiehed jara l-ekonomija fil-kobor u l-potenzjal ta' koinċidenzi f'ċertu Stati Membri, il-probabilità ta' l-użu ta' l-Aġenzija għall-Fruntieri Esterni bħala bażi ta' koordinazzjoni biex tkun żgurata kooperazzjoni bejn il-korpi prinċipali kollha responsabbli għat-tmexxija tal-fruntieri ser tkun eżaminata.

Il-Programm ta' sigurtà ser isahħah il-prevenzjoni tal-kriminalità u t-terroriżmu, jirrinforza l-kooperazzjoni u l-bdil bejn awtoritajiet ta' l-infurzar tal-liġi, u se jappoġġja l-provvista ta' intelliġenza fuq skala Ewropea u l-iżvilupp ta' dimensjoni Ewropea għat-taħriġ mogħti lill-uffiċjali għolja tal-pulizija ta' l-Istati Membri.

Il-Kummissjoni tistenna li kemm il-Europol kif ukoll il-European Police College, preżentament intergovernattivi, ser iduru f'korpi ta' l-UE, skond il-Kostituzzjoni.

Il-Programm ta' Ġustizzja u Drittijiet Fundamentali ser ifittex jippromwovi kooperazzjoni ġudizzjarja, aċċess faċli għall-ġustizzja u joffri ċertezza legali akbar, kemm lin-negozju u anki liċ-ċittadini, biex isahha it-tkabbir f'sitwazzjonijiet ta' bejn il-fruntieri. Ser jagħti attenzjoni lill-*acquis* li qed jikber f'dan il-qasam u jiffaċilita tagħrif reċiproku u kunfidenza fis-sistemi legali permezz ta' informazzjoni pubblika u taħriġ ta' l-imħallfin u l-professjonisti legali l-oħra. Ser ukoll tirrinforza l-koordinazzjoni u l-kooperazzjoni bejn investigaturi u prosekuturi li jitrattaw ma' investigaturi u prosekuturi li jitrattaw ma' kriminalità serja ta' bejn il-fruntieri, fil-livelli operazzjonali u strateġiċi. Azzjoni ta' l-UE ser ukoll timmira għall-bdil ta' informazzjoni dwar deċiżjonijiet fi kwistjonijiet kriminali, bħal kundanni ta' qabel. Il-promozzjoni tad-drittijiet fundamentali ser takkompanja l-integrazzjoni tal-Karta fil-Kostituzzjoni u ser ikollha konċentrazzjoni partikolari fuq partecipazzjoni demokratika fil-ġirja għall-elezzjonijiet Ewropej fl-2009.

Il-Kummissjoni tistenna li **Eurojust**, preżentament intergovermentali, ser idur f'korp ta' l-UE, skond il-Kostituzzjoni. Kif miftiehem mill-Kunsill Ewropew f'Diċembru 2003 l-Osservatorju dwar Razzizmu u Ksenofobija ser jiġi estiż biex isir Aġenzija dwar Drittijiet Fundamentali żviluppata.

Il-Kummissjoni qed tippjana li tressaq proposti legiſlattivi s-sena ddieħla. Pero, fir-rigward tal-mekkanizmu ta' solidarjeta' għat-tmexxija tal-fruntieri esterni (parti mil-Libertà tal-programm ta' ċaqliq) u l-programm il-ġdid ta' Ġustizzja, id-dhul fis-seħh tat-Trattat il-ġdid ser jiddetermina ż-żmien ta' l-azzjoni.

Niżguraw aċċess għal oġġetti u servizzi bażiċi

Il-programmi preżenti tal-**konsumatur, sigurtà ta' l-ikel u saħha** ma jiltaqgħux ma' l-istenniji taċ-ċittadini. Fil-preżent, per eżempju, il-programm tas-saħha pubblika jirċievi tliet darbiet aktar talbiet ta' kwalità aħjar għal appoġġ li jista' jilhaq. Il-qerda tal-mard fil-katina alimentari huwa wkoll żvantaġġat b'diffikultajiet ta' ffinanzjar, filwaqt li t-tkabbir johloq sfida partikolari biex l-infrastruttura soċjali jkollha kwalità aħjar (saħha, konsumaturi) madwar l-UE 25. Sabiex titjieb din is-sitwazzjoni, il-Kummissjoni tipproponi li tbiddel l-istrumenti eżistenti kollha b'żewġ strumenti prinċipali biex jaqblu aħjar ma' l-għanijiet politiċi taċ-ċittadinanza.

Il-programm tas-sigurtà ta' l-ikel ser ifittex prinċipalment li jikkumbatti l-mard ta' l-annimali, jiffaċilita kooperazzjoni aħjar bejn il-laboratorji ta' l-UE, inaqqas id-differenzi fil-livelli tas-sigurtà ta' l-ikel fi u bejn pajjiżi u jiżgura protezzjoni tal-katina alimentari kollha kemm hi.

Il-programm **tal-politika tal-konsumatur u s-saħha pubblika** ser jipprovdi bini ta' kapacià sostenibbli fost organizzazzjonijiet tal-konsumatur; u jtejjeb is-sigurtà tal-konsumatur permezz ta' kooperazzjoni aħjar bejn l-awtoritajiet ta' l-Istati Membri, kif ukoll bejn l-UE u pajjiżi terzi. Ser ukoll ihegġeg kooperazzjoni bejn Stati Membri biex titjieb l-effettività u l-effiċjenza tas-sistemi ta' kura tas-saħha madwar l-Ewropa.

L-Awtorità Ewropea tas-Sigurtà ta' l-Ikel u ċ-Ċentru Ewropew għall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard għandhom jipprovdu l-assistenza neċessarja (regolatorja u eżekuttiva)

meħtieġa mill-Kummissjoni fl-eżekuzzjoni tal-kompiti tagħha. Huma ser iwasslu parir u analiżi imma jiġġeneraw ukoll *networks* madwar l-Unjoni biex ikun hemm skambju ta' l-aqwa prattika.

Nieħdu hsieb il-kultura u d-diversità Ewropea

Il-ħtieġa għas-simplifikazzjoni fil-ġenerazzjoni kurrenti ta' programmi dwar **kultura, media u żgħażaġh** kienet it-tema konsistenti ta' l-evalwazzjonijiet. Regoli kuntrattwali u finanzjarji aktar sempliċi u pproporzjonati u regoli inqas kumplessi ser jippermettu li aktar enerġija tkun ddedikata fit-twettiq u anqas fl-amministrazzjoni.

Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni qed tipproponi inqas strumenti legali li huma aktar sempliċi u aktar flessibbli. Il-proposti ser inaqqsu n-numru ta' bażi legali minn tmienja fil-preżent għal erbgħa, u l-linji ta' baġit minn 22 għal erbgħa.

L-istrumenti l-ġodda ser jippermettu diċentralizzazzjoni akbar. Ukoll, il-Kummissjoni għandha l-intenzjoni twaqqaf aġenzija eżekuttiva għall-programmi kollha kkonċernati. Dan il-korp il-ġdid ser ikun responsabbli għall-kompiti tekniċi relatati ma' dawn il-programmi kollha u ser jipprovdi assistenza u aġġornament ta' kuljum.

Il-programm taż-Żgħażaġh il-ġdid ser jippromwovi ċittadinanza Ewropea liż-żgħażaġh fil-livell Ewropew kif ukoll fil-livelli nazzjonali u lokali. L-erba' linji ta' baġit preżenti ser ikunu sostitwiti b'wiehed uniku, li ser ikopri l-attivitajiet kollha preżentament implimentati f'żewġ bażi legali separati (il-programm taż-Żgħażaġh u l-programm ta' azzjoni Komunitarja biex jippromwovu korpi attivi fil-livell Ewropew fil-qasam taż-żgħażaġh).

Il-programm taż-Żgħażaġh huwa bbażat fuq delegazzjoni ta' awtorità lill-aġenziji nazzjonali, li ser jahdmu fi hdan qafas mnizżel mill-Kummissjoni. Is-saħha ta' din is-sistema hija l-facilità ta' l-użu li aġenziji nazzjonali jistgħu jipprovdu permezz ta' l-użu tal-lingwa nazzjonali, ftehim tas-sistemi nazzjonali, eċċ. Il-programm jikkonċentra fuq azzjonijiet diċentralizzati, u jillimita tmexxija diretta għal daww l-oqsma fejn għandha valur miżjud ċar (bħal *networks*, appoġġ tal-politika, u appoġġ għall-NGOs).

Il-programm Kultura l-ġdid ser ikun miftuħ għall-oqsma kollha kulturali u artistiki, mingħajr kategoriji predeterminati, u għal varjetà akbar ta' operaturi kulturali, li jvarjaw minn amministrazzjonijiet nazzjonali jew lokali għal *networks* u kumpaniji kulturali tas-settur. Jikkonsisti f'bażi legali waħda bħala kuntratt mat-tnejn preżenti, u hu ta' linja ta' baġit waħda meta mqabbla mal-preżenti hamsa. Il-programm ser ikun ukoll aktar faċli biex jintuza.

Il-programm il-ġdid għall-appoġġ għas-**settur Ewropew awdjoviżiv** ser ikollu bħala għanijiet globali li jippreserva u jtejjeb id-diversità Ewropea kulturali u l-wirt awdjoviżiv; li jippromwovi d-djalogu u l-ftehim inter-kulturali; u li jzid iċ-ċirkolazzjoni ta' hidmiet Ewropej awdjo viżivi ġewwa u barra l-Unjoni Ewropea. Ser jintegra ż-żewġ programmi kurrenti MEDIA f'wiehed, billi jintegraw il-komponenti differenti tal-katina ta' valur Ewropea awdjoviżiva. Skond riżultati ta' konsultazzjoni pubblika, regoli u proċeduri ser ikunu ssimplifikati.

Il-Programm ċiviku ta' parteċipazzjoni ser jibni fuq il-programm imniedi reċentament u jkopri l-perjodu mill-2007. Ser ifittex jippromwovi l-valuri u l-għanijiet ta' l-Unjoni, li jgħib iċ-ċittadini aktar qrib ta' l-UE u l-istituzzjonijiet tagħha u li ser jistimula ċittadinanza attiva. Appoġġ jista' wkoll jingħata lil korpi li qed ifittxu għan ta' interess ġenerali Ewropew fil-

qasam ta' ċittadinanza attiva Ewropea, inkluż “think tanks”. Aktar azzjoni ser tkun meħtieġa u proposta ġdida leġislattiva ser tkun ippreżentata fil-bidu ta' l-2005.

Solidarjetà u strument rapidu ta' reazzjoni

Azzjoni fil-livell Ewropew ser tagħmel ukoll possibbli atitudni komuni għal sitwazzjonijiet ta' emerġenza. **Strument ta' solidarjetà u reazzjoni rapida** ser jipprovdi ċ-ċittadini bi twegiba Ewropea fl-eventwalità ta' diżastri kbar. L-iskop ta' l-istrument previst ser jinkludi kemm risposta immedjata (ko-ordinazzjoni u użu ta' riżorsi biex jikkumbattu diżastru kif l-eventwalità tiżvolgi) u assistenza finanzjarja biex ikampa ma' sitwazzjonijiet ta' emerġenza fil-konsegwenzi ta' kriżi mhux prevista. Tista' wkoll tindirizza l-ħtieġa li tkopri miżuri ta' preparazzjoni. L-istrument ser jipprovdi ffinanzjar biex jagħti appoġġ lill-vittmi tat-terroriżmu; jindirizza ħtiġijiet ta' protezzjoni ċivili, u jirreaġixxi għal kriżijiet ta' saħħa pubblika, kif ukoll l-effett ta' diżastri naturali oħra.

3.4 Titolu 4: L-Ewropa bħala msieħba globali

Mal-medda taż-żmien, l-Unjoni żviluppat spettru wiesgħa ta' mezzi ta' relazzjonijiet esterni (politika ta' kummerċ komuni, kooperazzjoni skond ftehim bilaterali u multilaterali, kooperazzjoni ta' l-iżvilupp, politika komuni barranija u tas-sigurtà, difiża komuni u politika tas-sigurtà, għajjuna umanitarja u assistenza finanzjarja, kif ukoll il-projezzjoni esterna tal-politika interna: enerġija, ambjent, trasport, ġustizzja u affarijiet interni, ecc). Il-ħolqien ta' linji ta' baġit ġodda permezz ta' proċedura annwali baġitarja, u l-adozzjoni sussegwenti ta' bażi legali ad hoc għall-implimentazzjoni tagħhom, ziedet għall-proliferazzjoni ta' l-istrumenti. Ir-riżultat huwa **set imħallat u kumpless ta' strumenti**. Sforzi globali ta' l-UE ta' assistenza esterna huma preżentament imwassla permezz ta' aktar minn 30 strument legali differenti (programmi), uħud tematiċi bħal “EIDHR³”, u whud ġeografiċi bħall-programmi EDF jew TACIS. Għandha wkoll serje ta' strumenti tas-CFSP (Azzjonijiet Flimkien)⁴. Hemm ukoll xi strumenti separati li jkopru l-impatt estern tal-politika interna tagħna, bħal Enerġija Intelligenti. **Li mmexxu dawn il-programmi varji b'mod effiċjenti u koordinat saret kompitu dejjem aktar diffiċli**, kif ukoll li nagħmlu l-komunikazzjoni u l-viżibilità itqal.

Kif previst fil-Kommunikazzjoni ta' l-10 ta' Frar, il-Kummissjoni għalhekk tipproponi simplifikazzjoni drastika ta' strumenti, immexxija bil-ħtieġa li tiġi ffaċilitata l-koerenza u l-konsistenza ta' azzjonijiet esterni, u li jintlaħaq aħjar u aktar bir-riżorsi disponibbli, billi nindirizzaw il-prinċipji li ġejjin:

Il-Politika għandha tmexxi l-istrumenti: Hemm periklu ġenwin li jinqaleb l-ordni loġiku u li jkun hemm il-politika dettata mill-istrumenti, u huwa ż-żmien għall-UE biex teżamina bir-reqqa l-istrumenti tagħha biex tagħmilhom aktar koerenti u orjentati mar-riżultati u li żżid l-effett tagħhom ta' ċaqliq u flessibilità. **Niżguraw koerenza ġenerali tal-politika:** It-taħlita politika xierqa u l-bilanċ bejn il-ħtiġijiet għal twegibiet f'qasir żmien u strateġiji għat-tul ser ikunu żgurati permezz ta' Dokumenti ta' l-Istrateġija tal-Pajjiż (CSPs) u Dokumenti ta' l-Istrateġija Reġjonali (RSPs), kif ukoll adeżjoni u strateġiji tematiċi. Soġġetta għal eżaminazzjonijiet regolari, u b'talba t-taħlita xierqa ta' l-istrumenti l-ġodda proposti, din ser tiżgura l-koerenza neċessarja fl-atitudni.

³ Inizzjattiva Ewropea għad-Demokrazija u d-Drittijiet Umani

⁴ Il-100 strument differenti msemmija fil-Komunikazzjoni ta' l-10 ta' Frar jinkludu kemm l^{el} Pilastru u strumenti tas-CFSP

Is-simplifikar ta' l-istruttura u l-proċeduri⁵ Linji ta' baġit u proċeduri (strumenti ta' l-iffinanzjar u l-bażi legali tagħhom) ser ikunu ffurmati biex nagħmluhom aktar effettivi u aktar effiċjenti, b'mod partikolari fir-rigward ta' emergenzi u kriżijiet, u aktar kooperattivi għal inizzjattivi ġodda bħall-Fond Globali biex jiġġielel HIV/AIDS, Tuberkolożi u Malarja jew l-Inizzjattiva tal-Pajjiżi Fqar Midjunin Hafna.

L-Allokazzjoni ta' riżorsi orjentati lejn il-Produzzjoni: Hemm kunsens vast fuq il-htieġa li R-riżorsi jkunu allokati skond eżekuzzjonijiet mistennija u mkejla. Il-proċessi CSPs–RSPs, imsaħħa b'kapaċitajiet analitiċi aktar b'saħħithom, għandhom jikkonfrontaw għanijiet inizzjali u kisbiet reali.

Djalogu aħjar u koordinazzjoni ma' donaturi ohra u istituzzjonijiet: L-ewwel, ma' istituzzjoni ohra ta' l-UE, imma wkoll ma' Stati Membri u istituzzjonijiet Bretton Woods.

Djalogu aħjar ma' pajjiżi terzi: Il-pajjiżi kollha ser ikunu koperti bis-set il-ġdid u ssimplifikat ta' strumenti mmirati, li jgħibu ftehim aħjar u jistgħu jinqraw.

Sabiex intejjeb aktar l-effettività generali ta' l-għajjnuna ta' l-UE mmexxija mill-Kummissjoni, l-istrumenti l-ġodda u l-allokazzjonijiet finanzjarji li saru ser ikunu ggwidati b'attenzjoni akbar għall-htigijiet u l-kriterji ta' l-eżekuzzjoni. L-inkorporazzjoni ta' għajjnuna EDF ta' qabel fil-baġit s'issa ser tiffaċilita l-iskambju ta' ideat lejn l-aqwa livell ta' Prattika ta' żewġ sistemi. Il-Kummissjoni ser tfttex aktar li l-qafas il-ġdid li jirregola l-programmar ta' l-għajjnuna u t-twassil ser ipoġġuha f'pożizzjoni li tista' tagħmel xi haġa.

Fl-arkitettura l-ġdida proposta, **tllet strumenti generali qed jappoġġjaw direttament politika Ewropea esterna:** il-politika ta' qabel l-adeżjoni, il-politika tal-viċinat u l-politika ta' l-iżvilupp. **It-tliet strumenti tematiċi huma ddisinjat biex jirrispondu għal sitwazzjonijiet ta' kriżi,** kemm politiċi, umanitarji jew finanzjarji, u ser ikopru l-pajjiżi terzi kollha. Il-proċess ta' simplifikazzjoni ser jinkludi wkoll l-inkorporazzjoni ta' numru ta' strumenti tematiċi li preżentament huma separati u li jistgħu jerġgħu jiġu klassifikati mill-ġdid skond l-iskop tematiku tagħhom.

3.4.1 Strumenti mmexxija mill-politika

L-Istrument ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA)

Ser tkopri l-pajjiżi kandidati (Turkija, Kroazja) u l-pajjiżi potenzjalment kandidati (il-Balkani tal-Punent li fadal). L-IPA, għalhekk, ser tiehu post l-istrumenti eżistenti (PHARE, ISPA, SAPARD u r-Regolament ta' qabel l-adeżjoni għat-Turkija), li jissimplifikaw it-tmexxija ta' programmi għall-pajjiżi ta' l-adeżjoni.⁶ Sabiex jiffurmaw assistenza għall-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent u nevitaw proċess mhux meħtieġ biex ma jintużax iżjed, l-IPA ser ukoll jiehu post CARDS.

Ser tkopri l-oqsma li ġejjin: Bini ta' Istituzzjoni; Kooperazzjoni Reġjonali u bejn il-fruntieri, Żvilupp Reġjonali, Żvilupp tar-Riżorsi Umani; Żvilupp Rurali. Pajjiżi benefiċċjarji ta' l-IPA

⁵ Bhalissa hemm 91 linji ta' baġit fl-oqsma RELEX tal-politika tal-familja. Din ma tinkludhiex linji ta' baġit f'riżorsi ohra tat-tfassil tal-politika mit-Titolu 4 preżenti.

⁶ F'dan il-kuntest, il-htigijiet tal-politika Komunitarja, li pajjiżi ġodda kandidati u pajjiżi qabel il-kandidatura ser ikollhom jimplimentaw ser jittiehdu in konsiderazzjoni.

ser ikunu maqsuma f'żewġ kategoriji, jiddependi mill-istatus tagħhom bħala jew pajjiżi kandidati rrikonoxxuti jew pajjiżi kandidati potenzjali.

Il-pajjiżi kollha tal-Balkani tal-Punent huma koperti mill-proċess ta' Stabilizzazzjoni u assoċjazzjoni u jikkwalifikaw għalhekk bħala pajjiżi kandidati potenzjali. Huma ser ikunu offriti bini ta' assistenza fuq il-prinċipji u l-prijoritajiet preżentament imniżżla fir-Regolament CARDS: Bini ta' Istituzzjoni u Demokratizzazzjoni, Żvilupp Ekonomiku u Soċjali, Kooperazzjoni Reġjonali u bejn il-fruntieri u xi allinjament mal-*acquis communautaire*. Għadarba pajjiż akkwista l-istatus ta' kandidat rikonoxxut l-IPA ser tikkomplimenta l-assistenza li tkopri l-hames oqsma kollha elenkati hawn fuq, b'attenzjoni ferm akbar għat-traspożizzjoni ta' l-*acquis communautaire*. Distinzjoni ċara sejra għalhekk tkun operata bejn il-pajjiżi kandidati u l-kandidati potenzjali. Pajjiż jista' jitle' minn kandidat potenzjali għall-istatus ta' kandidat biss permezz ta' deċiżjoni politika unanima tal-Kunsill wara eżaminazzjoni mill-Kummissjoni.

L-Istrument Ewropew tal-Viċinat u Šhubija (ENPI)

Fil-Komunikazzjoni tagħha tat-12 ta' Mejju 2004⁷ approvata mill-Kunsill Ewropew ta' Ġunju, il-Kummissjoni indikat li l-Politika Ewropea tal-Viċinat (ENP) in ġenerali u l-Pjanijiet ta' Azzjoni ENP b'mod partikolari ser jipprovdu qafas ta' gwida għall-assistenza finanzjarja biex tkun disponibbli lill-pajjiżi rilevanti msieħba. Ipproponiet ukoll li jinholoq Strument ġdid speċifiku tal-viċinat mill-2007.

Sa llum, is-suppożizzjoni kienet li dan l-istrument ser jikkomplimenta aktar milli jissostitwixxi l-istrumenti eżistenti (TACIS, MEDA) jew is-suċċessuri tagħhom u jikkonċentra fuq attivitajiet ta' bejn il-fruntieri u ta' attivitajiet ta' kooperazzjoni transnazzjonali mal-fruntieri esterni ta' l-UE li jgħibu simplifikazzjoni radikali fil-proċeduri u akkwist sostanzjali ta' effiċjenza.

Hekk kif il-ħidma konċettwali fuq l-istrumenti varji ta' assistenza esterna ipprogrressat, kien apparenti li atitudni aktar wiesgħa kienet meħtieġa sabiex tirrifletti l-ispeċifiċità ta' l-atitudni ENP, tagħti vizibilità akbar lir-relazzjonijiet ma' pajjiżi tal-viċinat, tipprovdi l-aħjar koerenza fl-assistenza lil pajjiżi msieħba u tissimplifika aktar it-twassil ta' l-assistenza. Din tinvolvi t-tkabbir ta' l-iskop ta' l-ENPI, biex tkopri l-assistenza finanzjarja kollha lill-pajjiżi koperti mill-Politika Ewropea tal-Viċinat.

L-ENPI għandha tikkontribwixxi biex tevita l-emergenza ta' diviżjonijiet godda bejn l-UE u l-ġirien tagħha permezz ta' kooperazzjoni politika akbar, ta' sigurtà, ekonomika u kulturali u toffri lill-benefiċjarji l-opportunità li jipparteċipaw f'diversi attivitajiet ta' l-UE. Għandha tikkonċentra b'mod partikolari fuq l-implimentazzjoni tal-Pjanijiet ta' Azzjoni ENP, dokumenti miftehma flimkien li jkopru set ta' prijoritajiet li l-eżekuzzjoni tagħhom ser iġġib pajjiżi msieħba eqreb ta' l-Unjoni Ewropea.

L-iskop tiegħu imur lil hinn mill-promozzjoni ta' żvilupp sostenibbli, tkabbir ekonomiku u tnaqqis tal-faqar. Tinvolvi appoġġ sostanzjali għall-miżuri immirati lejn integrazzjoni ekonomika progressiva, kooperazzjoni politika akbar, li tinvolvi l-approssimazzjoni leġislattiva, bini ta' istituzzjoni, parteċipazzjoni fil-programmi u Aġenziji Komunitarji, inter-konnessjonijiet u żvilupp ta' infrastruttura. Sabiex tagħmel l-assistenza aktar effettiva ser tibni

⁷ KOM (2004) 373, Dokument Ewropew ta' Strateġija tal-Politika tal-Viċinat

wkoll fuq l-esperjenza akkwistata fil-kuntest tat-tkabbir u tuża' strumenti tekniċi simili bħal *twinning* jew TAIEX.

Kemm l-IPA kif ukoll l-ENPI ser jinkludu komponent speċifiku biex jippromwovu kooperazzjoni bejn il-fruntieri (CBC) fuq kull naħa tal-fruntieri bejn il-pajjiż terz u l-Istat Membru kkonċernat. Dan il-komponent ser jikkombina għanijiet li joħroġu mill-politika esterna u mill-koeżjoni ekonomika u soċjali u joperaw skond metodoloġija komuni u tmexxija armonizzata bbażata fuq prinċipji bħall-ipprogrammar multi-annwali, shubija, u ko-finanzjar. Ir-rizorsi ser jinħarġu minn kemm it-Titoli tal-Koeżjoni u l-Politika Esterna tal-Perspettivi Finanzjarji proposti. Il-kontribuzzjoni għall-ENPI u IPA mit-Titolu tal-Politika tal-Koeżjoni ser tinkiser minn Stat Membru kkonċernat u ser tikkontribwixxi għar-rizorsi totali mill-Fondi Strutturali u l-Fond ta' Koeżjoni għall-għan ta' limitu ta' 4%.

L-Istrument "Kooperazzjoni ta' l-Iżvilupp & Kooperazzjoni Ekonomika"

L-istrument il-ġdid ser ikun il-mezz prinċipali biex jappoġġja pajjiżi li qed jiżviluppaw fl-isforzi tagħhom biex jipprograww lejn l-għanijiet ta' l-iżvilupp tal-Millennju. Il-perjodu finanzjarju perspettiv li jmiss huwa mezz kruċjali biex tintlaħaq il-mira ta' l-2015 għal dawn l-għanijiet. L-istrument ser ikopri l-pajjiżi, territorji u reġjuni kollha, li mhux ser jirċievu assistenza skond l-IPA jew l-ENPI.

Ser tkopri kooperazzjoni ekonomika u ta' żvilupp ma' pajjiżi msieħba u reġjuni, fil-forom u modalitajiet varji tagħha kif ukoll inizzjattivi globali u orizzontali f'konformità ma' l-artikoli 179 u 181a tat-Trattat.

Ser tinkludi s-suċċessur għad-9 EDF li ser jispicċa fl-2007. Il-Kummissjoni filfatti ipproponiet biex ma tkompliex fl-10 EDF imma biex iġġib għajnuna lill-pajjiżi ta' l-ACP skond l-istrumenti prinċipali ta' kooperazzjoni kompletament. Din mistennija tirrendi għajnuna lill-pajjiżi ta' l-ACP aktar effettiva (negożjati dwar strategiji tal-pajjiżi ser jinkludu l-għajnuna kollha), iktar kooperattiva u iktar effiċjenti (ekonomiji ta' tmexxija, mhux biss għas-servizzi tal-Kummissjoni, imma l-ewwel u qabel kollox għall-pajjiżi benefiċċjarji u daww kollha involuti). Il-valur miżjud li ser jiġi akkwistat mill-inkorporazzjoni ta' l-għajnuna ta' l-ACP fil-qafas tal-baġit skond l-awtorità shiha ta' l-awtorità tal-baġit ta' l-UE giet żviluppata f'Komunikazzjoni tal-Kummissjoni separata minn Ottubru 2003⁸.

Ser tkompri ugwalment daww l-oqsma inklużi fil-ftehim u l-istrumenti l-oħra bilaterali mal-pajjiżi msieħba, jew f'agendi ta' kooperazzjoni miftehma flimkien ma' pajjiżi msieħba, bħal per eżempju: ttrinforsa s-servizzi soċjali varji (saħħa, edukazzjoni); tikkontribwixxi għall-infrastrutturi ċentrali li huma meħtieġa biex isostnu żvilupp ekonomiku u soċjali (transport, utilitajiet, telekomunikazzjoni...); tittratta ma' żvilupp rurali sostenibbli u sigurtà ta' l-ikel fid-diversi aspetti tagħhom (riforma agrikola, ambjent, eċċ.) inkluż miżuri xierqa biex jittrattaw mar-riforma tal-protokoll taz-zokkor⁹; jikkontribwixxu għall-emergenza ta' settur privat effiċjenti li kapaċi jopera skond regoli globali tal-kummerċ u l-prinċipji ta' l-ekonomija tas-suq (inkluż l-isforzi għall-bini ta' l-istituzzjoni ddedikata aktar speċifikament għal dan il-għan); jippromwovu tmexxija tajba, l-istat tad-dritt u rispett għad-drittijiet umani u d-demokratizzazzjoni; appoġġ lill-bini ta' l-istituzzjoni; tmexxija ta' kenn politiku u l-

⁸ KOM(2003) 590 final

⁹ Dawn il-miżuri huma mnizzla fil-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill u l-Parlament Ewropew meta jilhqqu mudell agrikulturali sostenibbli għall-Ewropea permezz tal-CAP riformata-riforma tas-settur taz-zokkor (KOM(2004)499)

emigrazzjoni; jindirizzaw materji ta' sigurtà, bhall-ġlieda kontra t-traffikar, kriminalità, u terroriżmu; jindirizzaw materji ta' sigurtà nukleari; jikkontribwixxu għall-iżvilupp tas-setturi tal-medja u l-komunikazzjoni; u jappoġġjaw kooperazzjoni ekonomika u kulturali ma' pajjiżi aktar avvanzati. Ser tinkludi l-possibiltà ta' twegiba mgħaġġla u integrata għal htigijiet transizzjonali ta' wara krizi.

3.4.2 *L-istrumenti li jirrispondu għall-krizijiet*

L-istrument għall-Istabilità

Qabel l-intervent ta' strumenti oħra, dan l-istrument ser jippermetti lill-Komunità li:

- twassal twegiba effettiva, immedjata u integrata għall-krizi u l-instabilità permezz ta' strument waħdieni ta' ffinanzjar, tibni fuq il-valur miżjud muri mill-Mekkaniżmu Rapidu ta' Reazzjoni, sakemm l-ipprogrammar skond wieħed mill-istrumenti ġenerali għall-kooperazzjoni u l-assistenza jista' jerga' jibda;
- jindirizzaw sfidi globali u reġjonali bejn il-fruntieri li jaffettwaw is-sigurtà ċivili, bhall-ġlieda kontra t-traffikar, kriminalità organizzata u terroriżmu, fejn tali azzjonijiet jehtiegu jitwasslu bi twegiba għall-krizi;
- tindirizza materji ta' sigurtà nukleari fejn tali azzjonijiet jehtiegu jitwasslu bi twegiba għall-krizi;
- tiżviluppa kapacià internazzjonali għaž-żamma tal-paċi fi shubija ma' organizzazzjonijiet reġjonali, f'konformità mal-politika stabbilita miftehma għall-Facilita għall-Paċi fl-Afrika u r-rakkomandazzjonijiet tar-rapport ta' Brahimi;
- jagħmlu missjonijiet ta' assistenza elettoral i f'pajjiżi fejn huwa perikoluż wisq li jintbagħtu missjonijiet ta' osservazzjoni;

L-istrument jipprovdi, minbarra dan, qafas għal twegiba għal inizjattivi godda ta' politika appoġġjati mill-Unjoni f'konformità ma' l-għanijiet tar-regolament, fejn din hija komplimentari għal azzjonijiet mehuda skond l-istrumenti l-oħra ta' azzjoni esterna.

L-obbligi legali eżistenti tat-Trattati ¹⁰ ma jippermettux il-ħolqien ta' strument waħdieni, *cross-pillar* biex jittratta ma' dawn l-aspetti kollha. L-Istrument għall-Istabilità jindirizza għalhekk miżuri purament ta' l-ewwel pilastru. Miżuri tat-tieni pilastru ser ikomplu jkunu adottati skond is-CFSP, li l-iskop tiegħu ser ikun imfisser mill-Kunsill fuq bażi ta' każ b'każ, kif inhi l-prassi kurrenti.

L-Istrument ta' l-Għajnuna Umanitarja

Huwa propost li jinżamm il-format preżenti ta' assistenza umanitarja ta' l-UE, li hija mħarssa bħala mfissra tajjeb suffiċjentement fit-termini ta' l-iskop u l-għanijiet u tesegwixxi sew f'termini ta' twassil u effiċjenza.

Madanakollu, bħala parti mill-proċess ta' simplifikazzjoni u razzjonalizzazzjoni, huwa propost li nintegraw attivitajiet oħra ta' natura umanitarja fl-istrument ta' għajnuna

¹⁰ Dan l-obbligu ser jibqa' hemm anke jekk il-Kostituzzjoni hija adottata

umanitarja. Din tikkonċerna *inter alia* attivitajiet ta' għajnuna għall-ikel u l-aspetti umanitarji ta' għajnuna lil persuni li jitolqu minn pajjiżhom.

Assistenza Macro-Finanzjarja (MFA)

Mill-bidu tagħha fl-1990, l-MFA ippruvat li hi strument effiċjenti għall-istabbilizzazzjoni ekonomika u mutur għar-riformi strutturali fil-pajjiżi benefiċċjarji. Għandha tinżamm u tkun rinfurzata fil-każ ta' iżjed htigijiet potenzjali, notevolment mill-pajjiżi ġirien ta' l-Unjoni mkabbra: NIS tal-Punent (Moldova, Ukraine, Belarus), il-Caucasus u l-pajjiżi mhux membri tal-Mediterran.

L-istrument ser ikompli, sakemm it-Trattat Kostituzzjonali ma jkunx għadu daħal fis-seħh, jkun immexxi minn Deċiżjonijiet ad hoc tal-Kunsill skond Art. 308 tat-Trattat.

3.4.3 *L-aspetti esterni tal-politika interna*

Il-projjezzjoni ta' politika interna barra l-Unjoni hija wkoll aspekt kritiku tar-relazzjonijiet esterni ta' l-Unjoni. Huwa vitali li tiġi rrikonċiljata l-htieġa għal koerenza politika u viżibilità tematika għall-politika interna kkonċernata (notevolment l-edukazzjoni, l-ambjent, l-immigrazzjoni u l-kenn politiku, dazju u tassazzjoni; u networks), bil-htieġa għal koerenza ġenerali tar-relazzjonijiet esterni (kif imfisser f'dokumenti ta' strategija tal-pajjiż jew tar-reġjun).

It-tliet strumenti ġenerali proposti fil-qasam tar-relazzjonijiet esterni għandhom ikopru l-oqsma kollha tal-politika, jew bħala livell tematiku jew fil-kuntest tat-taħlita politika mfissra għal pajjiż terz partikolari. Bħala regola ġenerali, m'hemmx għalhekk il-htieġa ta' strumenti legali separati sabiex jitrattaw ma' aspetti esterni tal-politika interna, jekk meħtieġ dispożizzjonijiet ekwivalenti jkunu introdotti fl-istrument legali estern biex ikopri l-htigijiet speċifiċi tal-politika tematika kkonċernata u biex tippriserva l-identità tagħhom. Permezz ta' l-istrumenti rilevanti dispożizzjoni xierqa u kompleta ser tkun magħmula biex tiżgura li l-aspetti esterni tal-politika interna jkunu koperti sew u jippermettu miżuri b'appoġġ għall-oqsma tal-politika bħall-ambjent, kenn politiku u immigrazzjoni, edukazzjoni, transport u dazju u tassazzjoni li għandhom ikunu koperti. Ir-rikonoxximent speċifiku ser jingħata lill-miżuri li jappoġġjaw l-edukazzjoni tat-tielet livell (TEMPUS) b'enfasi fuq il-mobilità. F'ċertu każijiet, it-tfittxija ta' l-għan tal-politika ser jeħtieġ li l-fondi ma jkunux ipprogrammati ġeografikament, għax iservu għal għanijiet multilaterali, per eżempju, li jippermettu li l-UE tippromwovi l-għanijiet ambjentali tagħha fil-kuntest multilaterali, indipendentement mill-prijoritajiet tal-benefiċċjarji individwali.

It-tmexxija sejra għalhekk tinqasam bejn id-Direttorati-Ġenerali tal-politika interna u esterna: din timplika ko-programmar, il-presidenza tal-Kumitat rilevanti minn DĠ Relex assistit mid-DĠ tal-politika interna kkonċernat, jew minn presidenza alternattiva. Is-selezzjoni u l-evalwazzjoni tal-proġetti minn DĠ AIDCO ser tinvolvi d-DĠ tal-politika interna.